

Velja po pošti:
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo ololetno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:
za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upravniskega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Po bitki.

Dunaj, 8. junija 1909.

Polna zbornica in nabite galerije. Kdor izmed poslancev ni v bolniški postelji, je prišel na Dunaj; celo tovariš Bulić, ki ni bil še na Dunaju odkar je izvoljen, je tu. Jugoslovanski poslanci so zbrani prvič polnoštevilno. O to je življenje danes! Noben poslanec ne sme iz zbornice. Načelniki so jim naložili »arest«. V zbornici ni restavraciji si s težavo priboriš stol, a komaj bi bilo, da bi šel sam v kuhinjo po jed. Zastopniki »Slovanske Jednote« in poljskega kluba so se posvetovali ponoči do štirih, da bi se sporazumeli na kako resolucijo, za katero bi mogli glasovati tudi vsi Poljaki. A ni šlo! Ko je bil sporazum že gotov, si je Globinski izgovoril nekaj časa za pomislek, ter se je odpeljal, in ko se je čez dokaj časa vrnil, je izjavil, da Poljaki ne morejo glasovati. Seveda, ker jim Bienenrth ni dovolil, a Poljaki še mneni vladni niso kljubovali. Časnikarji še niso vedeli, da so se pogajanja razbila, pa zato niso jutranji časniki o tem imeli nobenega poročila, pač pa so poročali, da se vrše pogajanja, in da se bo najbrž vse gladko izvršilo v seji. A gotovega vendar ni bilo! Zato so poslanci kaj zgodaj prihajali in se radovedno vpraševali, kako stoje stvari, kaj bo. Je nekaj interesantnega ta negotovost, ko je vse napeto, ko vse pričakuje. Eno uro pred sejo se je vršila seja načelnikov, ki je pa bila brezuspešna. Opozicija se ni udala. Takoj začetkom seje je zvesti oproda in reševatelj v stiski, radikalni nemški Wolf, izjavljal da umakne svoj predlog o poimenskem glasovanju o Laginjevem predlogu za konec razprave. In tiste vladne stranke, ki so v petek tako silno se upirale Laginjevemu predlogu, so danes glasovale za konec. Za generalna govornika sta bila izvoljena načelnik socialnih demokratov dr. Adler in načelnik poljskega kluba dr. Globinski. Dr. Globinski je veliko svojo ljubezen do bosanskega naroda in spoštovanje do avtonomije bosanskega sabora razkrival. Potem je pa polemiziral z dr. Kekom. Verjame, da so zadele pšice, ki jih je minoli petek spustil dr. Krek v narodno demokratično gospodo iz poljskega kluba, gotovo jih peko rane, a gospod dr. Globinski ni morda izzval kako ogorčenje proti Slovencem in dr.

Kreku, ne, ravno nasprotno, kar je slovanskega in kar ni vladi prodanega v zbornici je naredilo Kreku hrupno ovacijo. »Živio Krek!« je donelo po zbornici kakor na kakem ljudskem taboru. Potem je mrcvaril vlado dr. Adler in njene stranke, a za njim je trgal dr. Šusteršič in bičal farizejstvo gotovih strank, ki imajo ljubezen do Jugoslovancov vedno na jeziku, ko nosijo svoja ljubezni goreča srca za nas vedno na rokah in nam ta srca kažejo, a glasujejo vedno proti nam. Dr. Šusteršič v zbornici še nikdar ni govoril s tolikim vspehom. Duhovit in strupen! Viharano mu je aplaudirala zbornica, ko je zafrkaval Globinskega, ki je hotel učiti dr. Kreka pravega krščanstva in ko je pozival vlado, naj le izkusi se maščevati na našem narodu zaradi naše opozicije. Po stenografičnih zapisnikih boste itak vse izvedeli! Potem pa je še dr. Krek sam v stvarnem popravku fino zavrnil Globinskega. Ob štirih se je pričelo glasovanje in sicer o prvi in tretji resoluciji poimensko. Proti resolucijam so glasovali: Nemci, bukovinski Rusini, Rumuni, Italijani in Poljaki razun Poljske Ljudske Stranke (19), za resolucije pa »Slovanska Jednota«, gališki Rusini, soc. demokratje, in nekaj demokratov. Opozicija je ostala v manjšini pri prvi resoluciji za pet glasov, pri tretji pa za štiri. Toda za vlado je glasovalo tudi pet ministrov poslancev. Vsak si lahko izračuna, da s tako klaverno večino, s takim silnim naporom zbito, se vlada ne more držati. — Res je opozicija podlegla pri glasovanju, a vlada, ki je dobila v tej debati toliko batin, bo gotovo skušala popraviti, kar je zgrešila v zadevi bosenske agrarne banke. Parlamentarna zgodovina bo pričala, da so Slovenci biti takrat, ko se je šlo za osvobojenje bosanskega kmeta na braniku in da so voditelji Slovencev kot levi se bili s tistimi, ki nameravajo Bosno vreči v žrelo židovsko - mažarskih izsesevalcev.

BOJ PROTI ODERUŠTVU.

Dunaj, 8. junija.

V petek zvečer so vladne stranke le z obstrukcijo rešile vlado novega moralnega poraza. Iz trte so nemški poslanci izvili povod, da so med glasovanjem po imenih pričeli kričati kakor pijanci v beznici. Bivši ministri in tajni svetniki se niso sramovali uganjati otroške burke, da preprečijo nadaljno glasovanje, ko je bila opozicija v večini.

Odločivo glasovanje je bilo odloženo na današnji dan. Brzovaj in telefon sta klicala vse poslance, ki sede rajši doma, nego v zbornici. Prišel je danes prvič, dve leti po volitvah, tudi dalmatinski poslanec Bulić. Videli smo danes v zbornici mnoge neznane obraze poslancev, ki jim ne prija zbornično ozračje. Zbornica je bila nabito polna, isto tako tudi obe galeriji radovednega občinstva. Zadnje dni pa so se vršila pogajanja med strankami, ali bi se mogla dobiti oblika resolucije, za katero bi mogle glasovati vse stranke. Zastopniki »Slovanske Jednote« in poljskega kluba so sinoči do desete ure kovali kompromisno resolucijo. Zedinili so se za resolucijo, za katero bi mogli glasovati tudi jugoslovanski poslanci. Dr. Globinski pa je hotel poprašati še svoje tovariše v načelstvu poljskega kluba, ki so baje sedeli v neki bližnji gostilni. Bolj gotovo pa je, da je dr. Globinski najprvo se še v noči posvetoval z ministrskim predsednikom. Istina je, da se je dr. Globinski vrnil v zbornico šele ob 2. uri po polnoči z izjavo, da njegovi tovariši zahtevajo izpremembo, milejšo obliko dogovorjene resolucije.

Danes ob deseti uri so se sešli načelniki klubov, ki so samo določili, naj se v zadnji seji pretrgano glasovanje prične iznova. Ker so vladne stranke bile gotove večine, je zbornica soglasno sklenila konec razprave. Za glavna govornika sta bila izvoljena dr. Globinski in dr. Adler.

Farizejstvo.

Načelnik poljskega kluba dr. Globinski je danes uprav farizejsko zavijal resnico. Na vsa usta izjavi, da Poljaki v stvari popolnoma soglašajo z Jugoslovanci, da je vlada storila veliko napako, ko je pritrdila koncesiji banke. Zemljiška odveza v Bosni se ne sme izvršiti v korist zasebnim spekulantom. Vendar pa obžaluje, da Poljaki ne morejo glasovati za jugoslovanske resolucije, ker morda izvirajo iz zahrbtnih namenov. (Burni ugovori med češkimi in jugoslovanskimi poslanci.)

Poljaki simpatizirajo z Bošnjaki. Klici: Ko glasujete za oderuško banko. Dr. Šusteršič: Bosensko ljudstvo je izdano in prodano. Predsednik dr. Pattai: Rekli ste, da so Poljaki izdali in prodali bosenski narod. Pokličem vas k redu. Dr. Šusteršič: Rekel sem: Dr. Bilinski je izdal in prodal bosenski narod. (Živahno pritrdjevanje.) Dr. Globinski je na to odgovarjal dr. Kre-

ku jako žaljivo in prezirljivo, češ, da je dr. Krek vodilo sovraštvo. V tem hipu zaorijo po zbornici burni klici: Živio Krek!

Skrajno ostudno je to poljsko farizejstvo, katerega se mora sramovati vsak pravi poljski rodoljub, ki ni hinavec. Žal, da so sedanji poljski poslanci povečinižvesti učenci svojih prednikov. Ti so večkrat brezsrčno izdali slovanske koristi, ako je to zahtevala njih neslovanska strankarska politika.

GOVOR DR. ŠUSTERŠIČA.

Ko je drugi glavni govornik dr. Adler očesal in okresal vladne stranke, ki uganjajo le politično hinavščino, dobil je besedo še dr. Šusteršič kot predlagatelj. Najprvo je neusmiljeno običal vladne stranke, ki so v zadnji seji z obstrukcijo preprečile neprijetno jim glasovanje. To se mora pibiti »in perpetuum rei memoriam«. Obstrukcija je doma v tej zbornici, posluževale so se je večje in manjše stranke, a nikdar še vladne stranke z raznimi ekselencami. (Burno pritrdjevanje.) Sramota je za vlado, ki se vzdržuje z obstrukcijo svojih strank. To je že politična secesija, še več, perverzitetata najgře vrste. Vlada je s tem dala slab zgled, ki si ga hočemo zapomniti za drugo priliko. Vladna obstrukcija je sedaj tem večje graje vredna, ker opozicija ves čas ne uporablja obstrukcijskih sredstev.

Vi pravite, da smo vas v petek iznenadili. To ni res! Vedeli ste že davno prej, da bode v petek glasovanje. Saj je bilo nad 400 poslancev navzočih, kolikor že dolgo ne. Šele, ko ste videli, da ste v manjšini, je dobil dr. Redlich nalog, naj govori do šeste ure in tako prepreči glasovanje.

Bielohlavek se je osmešil, ko je pretil, da vlada razpusti državni zbor. Razpustite ga v znamenju te oderuške bosanske banke in finančnega načrta, ki ga je predložil dr. Bilinski, potem pribijemo v javnosti, kdo je tukaj v zbornici branil žida Lanczyja in njegovo oderuško banko. Ko bi od nas kdo to storil, je nemogoč, ker sami ga z rokami nesemo iz te zbornice. (Burno pritrdjevanje.)

Bilinski je izdal bosanske kmete, dr. Glebinski pa ga sedaj zagovarja. In ne samo to! Se roga se, posmehuje, ko vidi oškodovanega bosanskega, slovanskega kmeta! (Burni klici: Sramota! Poljaki so politični hinavci!) Vlada, ki je prezirala soglasni sklep zbornice in pretrdila ode-

LISTEK.

Društveni domovi.

(Govoril na občnem zboru S. K. S. Z. dež. poslanec dr. K. Verstovšek.)

S. K. S. Z. vseh slovenskih pokrajin so v zadnjih pet letih kaj lepo napredovale. Z veseljem občudujemo pri vsaki priliki plodonosno delovanje tem bolj, če opazujemo zajedno napredek slovenskega ljudstva. Neovrgljiva resnica je, da je splošni napredek slovenskega ljudstva tesno v zvezi z delovanjem in napredkom krščanskosocialne organizacije.

Ti lepi uspehi, katere nam morajo priznati največji nasprotniki, nas ne smejo zazibati v sladko spanje. Nikakor ne smemo prenehati z delom, temveč je nadaljeovati s pomnoženo silo, sicer se nam lahko kar čez noč razruši mogočna stavba, katero smo postavili z velikim trudom.

Skušnje iz prejšnjih časov nas učijo, da so izobraževalna društva, ki niso imela zaslonbe na S. K. S. Z. nekaj časa delovala, pa kmalu zopet mirno zaspala. Društva so postajala kmalu enolična, niti priključljiva niti vabljiva. Najmanj so se oklepali teh društev priprosti ljudje, za katere to bila pravzaprav ustanovljena.

Sedaj je vse drugače, odkar je začela S. K. S. Z. v Ljubljani po zaslužnem organizatorju, drž. in dež. poslancu dr. Kreku, družiti razna društva in razprostrati svo-

ja krila po celem Slovenstvu. Te pokrajinske zveze nudijo svojim podružnicam vedno novih virov, iz katerih črpajo oživljajočo moč in se leto za letom prenavljajo in prerodijo.

Pogoj za stalni napredek posameznih članic je gotovo, da podajajo sredšča vedno novih misli in idej, ki napeljujejo delovanje raznih društev. Te misli pa morajo osrednji odbori vedno dobro premostrivati, da se lahko tudi vresničijo primerno krajevnim razmeram v blagor milega, slovenskega naroda. Zlasti pa je treba premišljevati vse strani društvenega gibanja, ki so spojene z velikimi žrtvami in zahtevajo mnogo denarnih sredstev.

Za tako vprašanje smatram vprašanje o društvenih domovih. O teh hočem nekoliko govoriti in izraziti svoje mnenje pred tako mnogobrojnimi zastopniki odličnih korporacij, katere štejejo največ zvestih članov, v katerih še bije pravo slovansko srce. Misli o društvenih domih se bodo razširile povsod po celem Slovenstvu, radi tega je treba razpršiti vse dvome, katere imam jaz osebno o tem vevlažnem vprašanju. Tem bolj je pa potrebno premišljevanja o njem, ker nimamo o domovih še prave skušnje; mi hočemo početi novo delo, o katerem še ne vemo, če se bode obneslo. Ravno tam, kjer se gre za denarna sredstva, je treba pozornosti in sicer tem večje v društvih, ki so si postavila v svoj delokrog zgolj idealno stališče.

Slabe skušnje že imamo s sličnimi

podjetji, n. pr. konsumnimi društvi; hvala Bogu, da smo že precej pretrpeli njihov polom. In kdo more trditi, da niso načeloma konsumna društva velikega pomena, ki bi zlasti bila slovenskemu ljudstvu v obmejnih krajih, v nasprotnih trgih in mestih glavna opora? Vsi smo spoznavali in poznamo njihov veliki pomen; toda obnesla se niso, škodovala so povsod, dosegla so ravno nasprotno, kar smo hoteli doseči.

Skušnje, in sicer jako slabe imamo tudi z narodnimi domi. Kdo izmed Slovencev pa ni z navdušenjem pozdravljaj misli glede narodnih domov in celo rad prispeval, da bi se bile uresničile ideje navdušenega Slovenstva za ustanovitev narodnih domov v vseh slovenskih trgih, mestih, zlasti pa v krajih, kjer so radi nemške nestrpnosti izdani Slovenci na milost in nemilost raznim tolovajstvom. Vsi so bili vneti za ta narodna svetišča. Kaj pa zdaj? Ljudstvo jih ne pozna, in v tem tiči glavni vzrok njihovega propada, inteligenca se jih že tudi izogiblje, povsod je praznota in samota namesto navdušenja in čilega gibanja, kakor smo ga pričakovali po navduševalnih besedah njihovih ustanoviteljev. Gotovo pa še danes po pravici pripisujemo tem domom zlasti v nemških mestih veliki pomen.

Tako nekako mislim tudi o društvenih domovih za našo lepno organizacijo S. K. S. Z. Na eni strani nujna potreba — na drugi strani slaba prognoza za bodočnost in dvomi o uspehih, katere hočemo doseči z domovi.

Nujna potreba društvenih domov.

Jasno je pač, da je v nekaterih krajih nujna potreba, da dobijo društva primerne prostore. Če bi tega tako ne čutili, bi sploh ne bilo prišlo še to vprašanje na dnevni red. Razmere so nam same podale to snov v pretresovanje. In ravno razmere pa kažejo povsod, da izobraževalno društvo, katero nima svoje prave strehe in svojega domovja, le hira in ne more napredovati. Ponekod, kjer so požrtvovalni rodoljubi naklonili društvom prostore v malih hišicah, bi lahko po pravici zapisali na pročelje besedi: »Društveni dom«. Takih bivališč imamo že mnogo in kjer jih imamo, zlasti če so ločena od gostilne in zasebnih stanovanj, so dobila do cela pomen društvenih domov. Ti domovi so se razvili nepriljeno in imajo tudi zasiguran obstanek, ker ne zahtevajo preveč gmotnih žrtev.

Rekli smo po pravici, da ne napredujejo v nekaterih krajih društva le, ker nimajo svojih prostorov. Izobraževalno društvo mora nuditi sedaj članom več nego pred leti. Ne zadostuje več, če samo bodri ljudstvo k čitanju dobrih knjig in časopisov. V tem oziru smo dosegli v društvih vsaj v večina krajih popoln uspeh. Naše ukaželjno ljudstvo je v tem oziru že šolanost, poseže že rado samo po čitvu. Kar je bila prej privlačna sila, je že sedaj precej ukoreninjeno in med ljudstvom samoumevno, ki si že samo ve in zna pomagati. Če hoče društvo nadaljevati svoje blažilno delo, mora nuditi več, da obdrži in ohra-

ruški banki, taka vlada bi ne smela več v to zbornico! (Burno pritrdjevanje.)

Sedaj se Bilinski izgovarja, da je bila drugačna »ratio« resolucija, da ji Jugoslovani podtikajo drugačno misel. Ni res! Zbornica je sklenila, naj vlada prepreči banko. Vlada pa ji je pritrdila. Torej je le Bilinski izšel to »ratio«.

Dr. Glebinski se je izgovarjal, da se avstrijski parlament sploh ni brigal za Bosno. Čemu bi se ozirali v davno preteklost. Saj imamo sklep zbornice z dne 11. sušca, ki ga je vlada samovoljno prezrla.

Glebinski je govoril o ljubezni Poljakov do slovanskih Bosancev, da je bil Bielehlavek kar ginjen. Dejanja veljajo, ne lepe, hinavske besede! Glebinski se izgovarja na bodoči bosanski sabor. To pa je prazna tolažba. Bosanski sabor more skleniti resolucijo proti oderuški banki, ta pa more navzlic temu poslovati, ako ne sprejmete naših resolucij.

Glebinski je napadel dr. Kreka in ga s katekizmom v roki hotel podučiti, kaj uči krščanska vera. Poljaki naj sami proučujejo katekizem. Bilinski je skrivno oderuštva. Poljaki pa ga sedaj zagovarjajo. Opravičujejo torej greh oderuštva. Dr. Krek pa je idealen duhovnik in demokrat, ki ne pozna osebnega sovraštva. (Burno pritrdjevanje.) Dr. Krekova ljubezen do poljskega naroda je večja, nego poljska ljubezen do bosanskega kmeta. (Živahno ploskanje.)

Poljaki podpirajo oderuško banko, to je danes jasno. Redlichova resolucija je prazna. Lovili bodemo kravo, ko je že davno iz hleva. Redlich hoče vreči Kal-laya, ki je že šest let mrtev. (Buren smeh.)

Morsey predlaga grajo Burianu. V odseku so pa trdili, da je Burian zapeljal Bilinskega, ta pa Bienenrtha? Kdo je torej tepec in zapeljivec? Bilinski in Bienenrth ne, ker sta dobro vedela, kaj delata. Vlada je torej slaba. Se vsaka avstrijska vlada se je udala Ogrom. Parlament naj je edin in močan nasproti Mažarom.

Sedaj je prilika, da parlament zopet izrazi soglasno svojo odločno voljo proti banki. Mi Jugoslovani dobro vemo, kaj hočemo. Sramota je za vlado, ko očita Dalmatincem nevhvaležnost. Sto let ste zamenjali Dalmacijo. Sedaj pa, ko storite nekaj svoje dolžnosti, pa očitate dalmatinskim poslancem nevhvaležnost, ker ne glasujejo za oderuštvo v Bosni. Ne, prazne so vaše vabe. Praganjajte nas, bite nas! Videli bomo, kdo bode dalje vzdržal. Ali vi ali naš jugoslovanski narod! (Burno dolgotrajno ploskanje, govorniku mnogi čestitajo.)

Glasovanje.

Z največjo napetostjo pričakuje zbornica glasovanje. Zbornica je malone do zadnjega prostora zasedena. Poslanec dr. Benkovič kot zapisnikar čita imena poslancev. Ko glasuje Bilinski z »Ne«, mu kliče opozicija burno »Abzug!«. Nemci divjajo, ko glasuje Hock z opozicijo. Ko zapusti predsednik svoj prostor, da glasuje za vlado, zakliče dr. Krek: »Predsednik ne sme glasovati.« Tudi dr. Šusteršič in Stranski protestirata. Ko pride na vrsto minister Zacek, glasuje proti lastni stranki za vlado. Opozicija se dvigne, puli zadone, Fresl žvižga Zacku. Zacek ima drzno čelo, da mirno sedi in piše neko pisano. Ko glasuje zadnji dr. Žitnik, se proglasi, da je dr. Šusteršičev predlog odklonjen z 237 proti 242 glasovom. Dr. Stranski graja Pattajla, da je kot predsednik glasoval. Predsednik se izgovarja, da noče kot poslanec izgubiti svojega glasu. Soglasno je obveljal Morseyev predlog, ki izreka Burianu nezaupnico.

Glasovi o zadnji bitki.

Uradni listi niso prav nič zadovoljni z izidom glasovanja. Odkrito priznavajo, da se mora imeti ves optimizem, da vlada ne obupa. Vlada večina petih oziroma štirih glasov, ko je navzočih 500 poslancev, kaj to pomenja, ko oddajo ministri sami sebi zaupnico. Odkrito priznavajo vladni listi, da lahko »Slovanska Unija« prepreči pravočasno rešitev proračuna. Na to, da dobí vlada za nujno rešitev začasnega proračuna dvotretjinsko večino, nihče ne misli. Vlada se svoje zmage ne more veseliti. Saj njena lastna glasila priznavajo, da je dosegla vlada Pyrovo zmago. Ista vladna glasila se nič preveč ne vesele svoje z ministrskimi glasovi pridobjene zmage. Vladi prijazni listi napadajo dr. Šusteršiča, ki so mu dali že ime »Ministerstürzer«. Ker sodijo po sebi, mu očitajo, da hlepi po portfelju. Honetno od vladnih listov ni, da mu to očitajo, ko je dr. Šusteršič v zbornični seji 8. t. m. na medključ dr. Stranskega: »Pismo v uradni »Dunajčanki« Ljubi dr. Šusteršič in vse bo v redu« odgovoril: »Ako bi hotel žrtvovati hvalo svojega naroda ali pa zadnji čas hvalo bosenskih kmetov, bi bil morda bližje Ljubi dr. Šusteršič kot sem zdaj.« Delo naših poslancev priznavajo slovanski klevetniki. Ne prizna ga pa seveda ne »Slovanski Narod«, ki mora biti zadnje čase v najožjem stiku z Bienenrthovim dispozičijskim zakladom, zato pa izkuša razdreti »Slovansko Unijo« in vsuje naše poslance, kar more, kakor vsuje, ko piše v uvodniku o klerikalcih: »... ko proglašajo za uspeh peščice slovanskih klerikalnih mandeljev, kar so izvajali Čehi, socialni demokrati in poljska ljudska stranka« ... Na malenkostne izbruhle zavisti zelenega najstarejšega slovanskega dnevnika se ne bomo ozirali. Kaj hočemo, starci postajajo otroci! »Naroda« ni srečala pamet, ko je doživel 40 let, tembolj za je zapustila, ko je prekoračil 41. leto.

»Den« bilježi govorico v parlamentarnih krogih, da je cesar nekemu politiku izjavil, da v sedanjem trenutku ni misliti na izpremembo vlade, ker bi se po potovanju slovanskih delegatov v Peterburg izprememba vlade spravila v direktno zvezo s peterburškim delovanjem. To zopet kaže, s kakimi umazanimi sredstvi je delala Bienenrthova klika, ki je nesramna dovolj, da spravlja krono med parlamentarne spletke, dasi je krona vedno strogo objektivna. Skrbí pa vlado še nekaj. Iz vlade se norčujejo listi strank, ki jo podpirajo. Bienenrtha primerjajo z jakejem, ki je zmagal tako daleč, kolikor sega njegov nos. Saj je dobila Bienenrthova vlada le 2 glasu nad absolutno večino. Glasovalo je 479 poslancev, absolutna večina je torej znašala 240 glasov, za vlado je pa glasovalo le 242 poslancev. Glasovalo ni 33 poslancev in sicer »Poljska ljudska stranka«, Vsenemci in zionisti. Vlade stranke že zdaj skrbí, če se pridruži Poljska ljudska stranka opoziciji. Krščanski socialci v svojih glasilih že izjavljajo, da nimajo veselja krpiti vladni blok. Pišejo, naj sama poizkusi umetnost, da z dvema glasovoma reši proračun. Po glasovanju je dvoglasna večina ploskala, a doneli so tudi puli opozicije. Opozicija je močna, dasi je zdaj podlegla. Z največjo siljo je Bienenrth skoval svojo večino, a ko bi bila Poljska ljudska stranka glasovala z opozicijo, bi bil poraz Bienenrthov že zdaj zaključen. Žalostno je edino, da nosijo Poljaki razen »Poljske ljudske stranke« pečat izdajalstva slovanskih koristi na čelu. A ne Poljaki in ne poljsko ljudstvo, marveč tista klika, ki je Poljakom vedno škodovala in ki je tudi omogočila, da je bilo

pred toliko desetletji razdeljeno poljsko kraljestvo. Nemci v rajhu zatirajo Poljake, avstrijski Poljaki po svojih zastopnikih pa tlačijo Nemcem ...

Ekscelexca Zacek in češke stranke.

Korespondenca »Zentrum« poroča: Pred glasovanjem o meritu dr. Šusteršičevega predloga se je parlamentarna komisija češke zveze posvetovala, ali naj da Zacku glede na glasovanje natančna navodila ali ne. Z glasovi agrarcev, mladščev, radikalcev, ljudske stranke in naprednjakov se je Zacku naročilo, naj se ne udeleži glasovanja. Zacek je pa izjavil parlamentarni komisiji, da se ne vkloni naročilu, češ, da je prepozno došlo in da mora kot minister glasovati proti dr. Šusteršičevemu predlogu. O Zackovem glasovanju bo še sklepala češka zveza. Ko je Zacek glasoval, so češki agrarci in radikali burno demonstrirali. Zacek je za to stopil k Bienenrthu in ga prosil, naj vzame njegovo demisijsko na znanje. Bienenrth je pa odgovoril, da mu je zdaj nemogoče se peljati v Schönbrunn po odločitev krona. Zacek naj bi mu bil svoj sklep prej naznanil. Zacekova demisijska je zdaj v suspensu. O njej odločijo češke stranke. Bilinski in Zacek bosta v slovanski zgodovini zapisana med tistimi, ki so izdali slovanstvo.

Včerajšnja seja se je zaključila ob 6. uri zvečer. Prihodnja seja bo v petek ob 11. dopoldne.

Vsenemštvo in vselovenstvo.

Pravkar se je vršil XX. občni zbor »Südmarka« v Gradcu. Kakor ne smemo zapirati oči pred nevarnostjo, ki preti slovenskemu življu na mejah pred ekspanzivno silo Nemštva, pa se tudi ne smemo udajati neplodnemu tožarenju in obupavanju nad našo prihodnostjo. Koliko je »Südmarka« storila, nam povedo poročila na občnem zboru.

Dohodki leta 1908. so nasproti poslovnemu letu 1907. narasli tako-le: Članarina od 82.000 na 100.000 K, darovi od 59.000 na 133.000 K, darovi iz nabiralnikov od 19.000 na 28.000 K, ustanovnine od 11.000 na 17.000 K, dohodki od znamk od 17.000 na 28.000 K, celotno premoženje od 554.000 na 770.000 kron.

Krajevnih skupin šteje »Südmarka« 593 s 55.701 člani. Nove skupine so: 2 na Koroškem, 8 na Štajerskem. Članov šteje »Südmarka« na Koroškem 6696, na Kranjskem 2112, na Primorskem 1376, na Štajerskem 16.948.

Naseljevanje se nahaja takorekoč še v prvih povojih — izvaja se v St. Ilju in Marenbergu, in sicer je nakupila »Südmarka« v St. Ilju 600, v Marenbergu 200 orolov ter naselila v St. Ilju 22 rodbin (136), v Marenbergu pa 6 rodbin (34). Izdala je »Südmarka« za to delo 207.000 K, torej le nekaj nad eno četrtino skupnih dohodkov.

Brezdvoma je to pomembno delo silno naraslo. Če ima komu služiti za pouk, potem gotovo v prvi vrsti liberalnemu prvaštvu, zlasti ob mejah. Te številke glasno kličejo, da se nemški naval nikakor ne dá zaježiti s pijanim frazerstvom in takozvanim »povdarjanjem narodnosti«, kakor ga umevajo radikalni kričarji. Tudi organizirana ulica ne bo mogla Nemštva ustaviti, še meni pa prazno zanašanje na Rusijo in podobne puhlice.

Prva moč v boju zoper Nemštvo je organizacija politiške zavesti med vsemi Slovenci, kar jih prebiva od Drave do Adrije. Vseobsežna vseslovenska ljudska

stranka je najizdatnejši jez proti nemškemu navalu. Naravnostno obrambeno delo sledi samoposebi iz take organizacije. Krščansko in slovensko misli, se mora v eni sami veliki politični organizaciji združiti, meje med Kranjcem, Štajercem, Korošcem in Primorcem morajo pasti. Izsredišča se bo potem življenje nemoten pretakalo v najmanjši in najdaljniji ud.

Podlaga takemu političnemu organizizmu pa mora biti izobraževalno delo, p vseh slovenskih pokrajinskih organiziranih po enotnem načrtu. Kar je v tem oziru storila S. K. S. Z., velja nešteto krat več kakor to, kar so dozdaj storila naša dosežanja obrambena društva. V vsaki vasi društvo, v vsaki vasi zbrane mladeniške sile, vse pa združene medseboj v eni sam armadi zavednih delavcev — v tem je štev Slovenstva.

Končno pa pride naravnostno obrambeno delo. Ogromna večina slovenskega ljudstva je v taboru krščanske demokratiške stranke. Zato zamore tudi obrambeno delo le na tem temelju dobro prospevati. Kdor je med nasprotniki dobre volje, lahko sodeluje. Neobhodno je potrebno, da se tudi obrambeno delo v okvirju naše S. K. S. Z. centralizira! Naši rodoljubi in organizatorji naj premišlujejo o tem in izdelajo enoten načrt! To delo v zvezi s politiško centralizacijo S. L. S. za vse pokrajine, koder prebivajo Slovenci, bo edin najtrdnjši in najzanesljivejši branik prouistvu, ki si bo svojo glavo na jugu razbilo le ob krščansko zavednem in politiško visoko izobraženem ljudstvu!

Zanimivosti z občnega zbora banke »Slavije«

dné 11. maja 1909.

»Narodni Listy« poročajo o tem občnem zboru na kratko sledeče:

»S posebnim zanimanjem in velik nestrpnostjo smo pričakovali letošnji občni zbor, ker je bil to štirideseti, to je torej 40letnica. Že pred 9. uro zjutraj so se zbirale prav velike množine »Slavijinih« članov na Zofijskem otoku, da bi bili prisotni takoj pri začetku zborovanja, toda zunanji člani so bili še bolj zgodnji, preosmo uro so bili zasedli že eno tretjino dvorane. Ti so pač hoteli vsekakor zagati pri volitvi s svojo listo, v kateri so imeli razven enega, sama nova imena. Praški člani so imeli celo dve listi, toda druge liste niso bili več utegnili razširiti vsled prevelike gneče in prevelike nestrpnosti agitacije. Ob pol 9. uri pride dvorano, natlačeno od zunanjih članov, neki njihov prvak in zakliče: »Pridržite! samo našo zeleno tiskano listo, vse druge raztržite!« Precej nato je bilo slišati tiganje in mečkanje papirja, vse nasprotnostne liste so bile uničene. Pred 9. uro so začeli prihajati v dvorano »Slavijini« člani iz Prage in okolice in niso bili malo začudeni, da so jo našli že popolnoma zasedeno; vzlic temu so še vedno upali, da pride pravočasno toliko njihovih somišljenikov, da bodo lahko prekrizali račune zunanjih članov. Ti so pa postajali vedno bolj nestrpni in začeli so zahtevati vedno bolj živahno, naj bi že začeli zborovati.

Ob 9. uri je prišlo v dvorano predsedstvo ter vladni komisar in ob pol 10. otvoril zborovanje predsednikov namesnik, g. arhitekt Bělsky. Takoj omenil, da še ni bil nikak občni zbor tako dobro obiskan in to dejstvo ga veseli v toliko, kažejo člani tako veliko zanimanje ob 40-letnem jubileju tega zavoda, skrbí g

člane in pridobi novih. Karkoli pa hočeš izvesti, potrebuješ primernih prostorov. Če ni teh, imaš vezane roke. Brez primernih prostorov ni mogoče rednega predavanja, rednih posvetovanj, telovadbe, večkratnega medsebojnega stika članov, ki je velikega pomena za politično in nepolitico organizacijo. Brez primernih prostorov ni zlahka urediti dobre knjižnice, ki bi uspešno delovala in dosegla svoj namen. Brez primernih prostorov ni bralnih sob, ki naj bi bile zlasti ob nedeljah in praznikih prave učilnice na deželi. Kolikokrat bi na deželi krenili v take prostore mladeniči, ko se često povprašujejo med seboj: »Kam pa zdaj?« Kam drugam ko v gostilno; saj nimajo drugega zbirališča. Brez primernih prostorov ni nadalje mogoče prirejati gledaliških iger. In ravno igre, in sicer dobre igre, so za naše zdrav ljudstvo privlačna sila. Igre podajo izobraževalnemu društvu življenje, ga ožive in privabijo ljudi v društvo. Mislim, da mi važnosti gledaliških iger, ki nudijo poleg koristi v etično-estetičnem smislu mnogo zdrave zabave, pač ni treba navajati. Povdarjam le kratko, da bi nobeno društvo ne smelo prezirati te važne točke. Žalibog, da se zamorejo posluževati tega sredstva le društva, ki imajo primerne prostore. Domovi nam obetajo že radi tega precej uspeha, ker povekšamo z njimi delokrog društev, ki so brez doma to, kar župnije brez cerkve.

Boltatu Pepe.

Kurošk časnik, ke mu prauja »Kuroške štíme«, je cela naša ulada spravu u taka šlamastka, de na vem, kukuseuja te gespudi iznevnpu-magal. Voin minister je nek tku zbehan, de leta ukul, kokr e b biu brez glave. Tud cele nuči nč na spi in nubenga apetita več nima, tku de lde prauja, de že več ket šternajst dni ni mou gorke žlice u želodcu in de je u zadnem čas več ket za osem bil dol uzeu.

Usega tega sa pa uržah sam »Kuroške štíme«, zatu ke sa na usa soja štima puvedale, de je usak, ker nos fes, vele, prou ta prau smrtén souražnk Austrije in de ji pr usak prložnost pu žeulejn streže.

Zdej pa pumislma, in prou dobr b blu, če b tud »Kuroške štíme« preh tu pumisljele, predn sa taka zbleknele, de ceu bosnsk regement nos tud fese in sa putem-takem usi te suldati souražnk Austrije,

ke ji pu žeulejn strežeja. In sam tu je še uprašajne, kdu je prou za prou souražnk Austrije: al tist, ke fes nos na glau, al tist ke kumandera, de ga more nost in mu ga zatu tud kup. Pametn clouk m more prou dat, de je souražnk Austrije tist, če je ker souražnk Austrije zavle fesu, ke je regemente zašafu, de morja fese nost in ke jm ih je tud kupu, in tu ni mogu bt nubedn druh, kokr vojn minister sam.

Tu tud vojn minister sam dobr vé, zatu je pa zdej tku zmešan, de na vé, ki se ga glava drži in de nima nubenga apetita več, udkar sa ga »Kuroške štíme« tku pud nusam puribale. Pusebn pa ga ma še zatu vojnga ministra tku pr frak, ke ni tku brihtn, de b se znou iz take kulubocje tku vn pumagat, kokr se zna iblansk žepan gespud Hribar, ke kar reče, če ga ker prime, de je iz Nemcem pugodbe pudpisu, de tu ni res; kedr se mu pa pukaže negau pudpis na pugodb, pa prau, de je on čist druga pugodba mislu tékat, ke je reku, de ja ni pudpisu.

Ldie zdej tud guvareja, de je vojn minister kumi čaku, de b pršou gespud Hribar hitr nazaj iz Rususkega, ke je šou ke meljone punulat, de b mu dau pametn svet, in ke je zvedu, de se gespud Hribar pele nazaj iz Rususkega, ga je hitr letu na kuludvor čakati, de b se med šterem učmi med saba puguvorla, kuku je taka reč vn za spelat. Kuku je gespud Hribar vojnga ministra puduču, de nej se ven zreže, je

dons še nemugoče puvedat, na usaka vije je pa ta reč heđu zveržena in ja u teš puglihat. Za bosensk regement je pa reč, nej se že ubrne kokr če, narodn Zdej, če jm vojn minister ni zašafu fese nost, pa jh use glih nosja, deži tu pu rebiljone; če jm je pa vojn minister zašafu pa de b jh nej nusil, je pa spet rebeljon štrafenga more bt tku al tku za vojng ministra, če pesti, de suldati tku slas desceplina držeja. Če je pa taka slas vojnga med suldatem maja »Nemški štíme« prou, de je tu navarn za držav pa naj uja tle fesi u špil al pa kej družu in taka reč ni prou za prou skor nč u navarna, kokr če gespud dohtar Krek kašmno kuhnskem nožam stuji u sred me leberalcem in maha iz nim ukul seba Kuku b lohka gespud dohtar Krek iz nžam tku tista nt leberalne zveze prereti in usa leberalna zveza b se raztresla tleh naukul, kokr kuraude, če sa na nabrane. In kej tacga gespud dohtar Kru na sme strt; kdu je pa ustan pol use spet na nt nabrat. Še gespud dohtar Zdejave b delal tu prglauce, ke ma vnd precej vaje take rči skp flikat. Zatu b jest prou gespud dohtar Krek prou lep nej puluži tist nož iz rok, de na uja lebralcu zmeri u takmo straha, sej lebera že tku dost straha na tem svete užije, ke se morja zmeram bat, de jm ja ta al un prvak na zafura, pol jh gre pa še g spud dohtar Krek iz nožam u straha drž

pa, da ne bi prišlo morda do kakili preživalnih razprav ob tako obili udeležbi. Gre se za to, da bodi zastopan določeni del zavarovancev v upravnem svetu, s katerim ni bilo mogoče skleniti nikakega kompromisa. Vendar naj to ne žali nikogar, naj bo uspeh glasovanja kakoršenkoli; vsak mora sodelovati, da bo banka dobro vspevala v vsakem oddelku.

Na predlog g. Nebeskyja so opustili čitanje letnega poročila, pač pa je začel takoj tozadevno debato gosp. Kafka, kateri je izjavil, da napolnjuje letno poročilo vsakega z največjim nezadovoljstvom radi slabih posledic gospodarstva. Dobički padajo od leta do leta in če pojde tako naprej, tedaj doživimo še lahko, da zaključimo poslovanje z deficitom in zgubo. V življenjskem oddelku so uspehi tako malenkostni, da ni mogoče dati letos članom nikake dividende. Lansko leto si je bil določil upravni svet še tantjemo v znesku 24.000 K, letos si jo je sicer znižal na samih 12.000 K, lepo je od njega, da se ni popolnoma pozabil. Nadalje predbacia govornik upravnemu svetu, da pri vsem tem še ne reprezentuje ničesar in tudi v narodne svrhe ne stori prav ničesar! (Odobranje.) To so posledice poratovanja pri izbiranju upravnega sveta.

Gosp. Reichl izjavi, da ni nikakor zadovoljen s poslovanjem in utemeljuje to prav podrobno s številkami iz letnega poročila. Predlaga, naj uvede upravni svet nove vrste zavarovanja, n. pr. proti toči, goveje zavarovanje itd.

Ravnatelj Maděra svari pred takimi prizori, kakor so današnji, ki niso nikakor dostojni za tak zavod in zahteva, naj bodo člani složni, sloge potrebuje »Slavija« zelo. Lani so se pojavila prva nasprotstva in letos ima banka že izgubo namesto dobička. Želi, naj bi banka nalagala svojo gotovino bolje in ne v papirjih, kateri prinašajo izgubo. Ni mu všeč, da so sestavili mestni člani dve kandidadni listi, ker se tako po nepotrebnem cepijo.

Gosp. Nykl želi, naj bo v bodočem letnem poročilu navedeno število zavarovancev in dotične zavarovane svote. Predbacia nezadostno previdnost zaupnih zdravnikov in našteje nekoliko slučajev, kjer so bili sprejeti zavarovanci že bolni, zahteva v bodoče večje previdnosti od zdravnikov in navede en slučaj, kjer je neki zavarovanec sproti povišal svojo zavarovano svoto tako, da je bil zavarovan za celih 56.000 K in nato umrl. Zahteva pojasnila, na kak način odmerjajo tantjeme ravnateljstvu.

Upravni svetnik dr. Klumpar odgovarja na stavljen vprašanja in očitja. Omeni, da obžaluje sam upravni svet, da delujeta z izgubo oddelka za požar in točo, toda to so pojavi, ki se pojavljajo pri vsakem zavodu, ki se peča z zavarovanjem proti ognju. Zavrača očitja, da ne bi bila dosegla »Slavija« vsaj v slovanskih deželah mnogo več, nego vse druge zavarovalne družbe skupaj. Ravno sedaj se pogaja, da si ustanovi generalno zastopstvo za Bosno in Hercegovino. Glede reprezentiranja so mnenja različna: eni mislijo, da mora biti banka zelo previdna pri nalaganju svojih rezerv ter opuščati vsako potratno, drugi pa menijo, da gre posel tem boljše, čim več stavijo na ogled. Vedno smo želeli postaviti banki reprezentacijsko hišo in ravno sedaj smo v tako ugodnem položaju, da si bo banka lahko zidala svojo palačo na najboljšem mestu v Pragi. Glede kompromisa med člani želi upravni svet le to, imeti vse člane zadovoljne ter prepušča občnemu zboru, naj sam odloča o sporazumu. Glede zdravniških preiskovanj omenja, da so bili to le posamezni slučajji, katerih ni mogel zdravnik niti takoj spoznati. Upravni svet obžaluje zelo, da ni mogoče letos razdeliti nikake dividende, zagotavlja pa, da se povrnejo boljše leta, ko bo zopet mogoče deliti kako di-

Dondons res ni nubenga usmilejna več med nam; nič in dan eden drugo pu želeln strežema in du zdej sm še zmeri mislu, de ma saj gespud dohtar Krek bl usmilien srce, zdej pa že videni, de sm se motu. Edin tu me še tulaž, de je bin murde tist nož, ke je gespud dohtar Krek žugu leberalcem iz nim, tak kokr jh maja u tejtare, ke še železn nisa, ampak lesen in iz srebrnem puperjam prepopan, pol pa tud nč nabrušen. Sevede, leberalci, ke maja slaba vest, se usake rči prec buleje, zatu pa tud zdej tak strah med nim, de ga na morja pu leberalneh časnekh zadost pupisat. Škoda de jest na znam tku pajace cahnat, kokr jh zna tist, ke pr šventnari večkat kašne pajace vn pustau, de maja ldje špas iz nim, jest b prec namalu gespud dohtar Kreka iz zavihanem rukavem in iz lesenem nožam u rok, ukul nega pa pouhn leberalcu, ke se jm lhače treseja in bežeja na use strani. Tu b bla dobra fegura in ldem b precej enga špasa napraula. Leberalcem pa tku ni blu še nekol za nč družga, kokr za špas, in tku b se murde nazadne še leberalcem mal prkupu

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

videndo. Prej smo delili dividendo, čeravno ni bilo dovolj prebitkov v ta namen in ravno radi tega so se zaloge izdatno zmanjšale. Govornik zagotavlja, da bo upravni svet uvaževal vse današnje želje in nasvete ter prosi za odobrenje bilance.

Ko je podal ravnatelj Vlach nekoliko drugih pojasnil, se oglasi poslanec Švehla in obžaluje, da sploh omenja predsedstvo neki kompromis. Celih 40 let niso bili zastopani vnanjski člani in sedaj zahtevajo samo del svojih pravic in obračun. Potem se oglasi še g. Nykl za neki popravek in konečno predlaga g. Kratina konec debate ter odobrenje bilance, kar je bilo sprejeto.

G. J. Kleiner prebere nato revizijsko poročilo, katerega odobré in obenem dovolijo pregledovalcem računov po 1400 K nagrade.

Ob pol 11. je začela volitev, za časa skrutinija so tudi sprejeli spremembo pravil tako, kakor jo je bil predlagal komite, katerega so bili izbrali lanskoli leto v ta namen. K tej spremembi omenjajo »Lidové Noviny«, da se zborovalci niti toliko niso zavedali v svojem razburjenju, kako veliko spremembo vpeljejo že v principelnem smislu v notranjo upravo banke. Odslej bodo volili člane upravnega sveta na podlagi pluralnega volivnega sistema in tako pridobe mestni volivci veliko večino nad zunanjsimi člani. Ko so prebrali navedeno spremembo pravil, se je razvila dolgotrajna debata, katera pa ni bila niti več stvarna.

Ob pol 2. uri so naznanili izid volitev. Izbrani so: Dosedanji član upravnega sveta, arhitekt Bělský s 2100 glasovi, Josip Daneš, Jan. Malkus in Josip Sochor s 1198 glasovi. Njihovi namestniki so Vacl. Novotný, Franc Maly in Pavel Zedník. Pregledovalci računov so: Al. Jareš, Jos. Holanec in Jan Kleiner.

Poraz bančnega upravnega sveta je deloval strašno. Dolgoletni člani upravnega sveta so bili mahoma odslovljeni. Med zborovanjem je bilo slišati, da bodo nadaljevali zunanji člani tudi bodoče leto svoje bojevanje, med mestnimi člani pa so izražali bojazen, da bo banka »Slavija« zelo oškodovana s tem korakom.

Zborovanje S. L. S. v Ljubljani.

(Konec.)

Pojasnil sem vam Hribarjevo romanje v Peterburg, da vidite, kako neki politiki »delajo«. Ta »novoslovanska« politika je le nekaka megla, ki realne vrednosti nima, ali, če hočete, nekak bengaličen ogenj, ki se z njim obsevajo neki ljudje, ki hočejo poceni slavni postati. Za ljudstvo pri taki politiki ne odpade ničesar. Kaj ima ljudstvo od tega, nam kaže kaj lepo tudi sledeča zgodnica.

Kako Hribar uči Ruse racionalno kmetovati.

V Peterburgu so med drugim govorili, da morajo sedaj zapadni Slovani Rusom roko podati v pomoč, da bi jih izučili v pametnem gospodarstvu. In tako so pri banketu in šampanjcu sklenili, da pošljejo deset ruskih mladeničev na zapad, da se tu nauče racionalnega kmetijstva. Hribar je zahteval: »Med Slovence jih dajte, tam se bodo največ naučili.« Hribar jih je hotel izučiti v kmetijstvu! (Veselosť.) In tako se je deset mladih Rusov res podalo na dolgo pot in se pripeljalo v Ljubljano. Na kolodvoru so debelo gledali. Tisti, ki se zanje ni nič brigal, je bil župan Hribar. (Čujte!) Če ne bi bilo neke dobrotne ljubljanske gospe, ne bi ubogi Rusi vedeli ne kod ne kam. In kam so jih dali, da se uče kmetijstva? Liberalci, Hribarjevi prijatelji so si jih nekaj med se razdelili, da jih rabijo za hlapčevska dela. Apno morajo nositi in podobno! (Ogorčenje.) Zdej pa ti ubogi mladeniči pišejo domov obupna pisma, kakim ljudem so v roke padli. Ruski kmet je dober, zlasti ruska kmečka mladina je blaga in pobožna. Tu pa so prišli med surove ljudi, kjer čujejo kletvino in vidijo pijanost in nepoštenost. Liberalci bodo nam na ta način še Ruse pokvarili! (Sramota!) Čujem, da se je neki nemški veleposestnik odločil, da vzame par teh fantov liberalnim Slovincem, da bodo na njegovem posestvu delali. (Čujte!)

Hribarjevi »uspehi«.

Hribar pa počenja še druge čudne stvari. Njegova glavna lastnost je, da preveč govori. S svojimi govorancami pa nam silno škoduje. Kar izve po dobrohotnosti uradnikov, vse zvleče na dan v občinskem odboru ali pri kakem shodu, vse razglasi seveda kot svojo pridobitev. Ko je slišal, da hoče železniško ministrstvo graditi delavnice v Šiški, se je brž pohvalil, da je to on dosegel. Ko je prišla Hribarjeva samohvala v javnost, pa je koroški poslanec Dobernig takoj teklen k

vladni in napel vse sile, naj železniška uprava delavnice ne gradi v Ljubljani, marveč v Celovcu. In uspeh je ta, da je za Šiško že zdaj mnogo manj projektiranega, nego je bilo prvotno, vse po zaslugi Hribarjevi. Ko bi molčal, bi bile delavnice že izvršene. Tako nam škodujejo ljudje, ki ljubijo bolj sebe kakor stvar. Hribar je kriv, da mnogo tega, kar bi naredili pri nas, napravijo v Celovcu. Letos pa se vsled njegove ambiciozne nerodnosti delavnice sploh niti ne bodo pričele graditi. (Žalostno.) Naši poslanci niso krivi, da je tako. Hribar dela vse na svojo pest. Zato je pa sam odgovoren za take uspehe, ki jih do-seza.

Tudi zadevo z južnim kolodvorom tako mečka. Vsake kvatre se Hribar v občinskem svetu pobaha, da je stvar v najlepšem tiru, potem je pa zopet vse tiho.

Sedaj pa se moram malo baviti s Hribarjevim duševnim bratom dr. Tavčarjem. On se vozi zadnji čas po raznih shodih in tam govori. Nekoč sem ga imenoval resnicoljubnega moža, zdaj pa se mož naravnost trudi, da bi me o nasprotnem prepričal. Dr. Tavčar je na teh shodih govoril razne neresnice, ki jih treba najostreje zavrniti.

Slovenska Ljudska Stranka — stranka miru!

Naša stranka se je pokazala kot stranka miru. Takoj po zadnjih volitvah za deželni zbor je zavladala najlepša sloga po Slovenskem. Prvi dan, kar sem bil v deželnem odboru, sem stopil k dr. Tavčarju in sva se dogovorila, da bova v deželnem odboru sodelovala. In naredila sva kompromis, da bo sicer vsak po svojem prepričanju delal za svojo stranko, ampak da v časopisju in v političnem življenju sploh naj preneha tisti surovoboj, ki je prej vladal. Odslej bomo živeli in občevali kot izobraženi, kulturni ljudje.

Kainova stranka!

Razmere so postale res boljše: eno leto je vladal mir, toliko časa, dokler v narodno — napredni stranki niso prišli na vrh mlajši elementi, mladi dohtarčki, ki bi radi starejše gospode pometali med staro šaro, da bi se sami vsedli na njihove stolce. Ti mlajši silijo sedaj stare, da morajo hoditi po shodih in tam govoriti, kar jim pa mnogokrat ni posebno všeč.

Na takem shodu v Veliki Loki je dr. Tavčar rekel: »Da bi vsi kakor dobra piščeta v eni košari tičali, je nemogoče. Ko je dobil Adam dva sina, sta že bili dve stranki, in ena je drugo pobila.«

Že je izjavil načelnik napredne stranke v sedanjih časih, ko nas pozivljajo k skupnemu boju proti Nemcem, ki od vseh strani z vso silo pritiskajo na nas. (Res je.) Sedaj pa pridejo liberalci in proklamirajo **Kainovo moralo**. (Čujte!) Stranke bodo vedno, to je res; ampak načelnik liberalne stranke izjavlja, da mora stranka stranko ubiti, kakor je Kajn Abelna ubil. Verjamem, da bi liberalci našo stranko ubili, če bi jo mogli. Toda dr. Tavčar se moti. Tudi Kainova morala, ki jo je proglasil, naše stranke ne bo uničila. Taka morala se bo obrnila proti liberalcem samim. Mi je ne bomo izvajali. **Oni sami pa imajo v sebi Kaine, ki jih bodo pobili!** (Tako je! Odobranje.)

Ko so liberalci začeli iznova divjati, sem rekel dr. Tavčarju: Vaši pristaši meni shode razbijajo. Tega mi ne moremo trpeti in bomo, če treba, izvajali posledice. In dr. Tavčar je liberalno počenjejanje odločno obsodil in rekel, da ne more odobravati, kar so njegovi pristaši naredili. V »Narodu« pa je te ljudi pohvalil, in malo na to priredil shod ravno tistim ljudem, ki so ga meni razbili, jih za njihovo junastvo proslavljal in ravno na tem shodu proglasil Kainovo moralo! (Sramota!) Nihče ne more zahtevati, da bi mi v škodo naše stvari trpeli, da bi nam liberalci razbijali shode in izvajali Kainovo moralo. (Tako je.)

Kar so nasprotniki zadnji čas počenjali proti naši stranki v časopisih, na shodih, v raznih korporacijah, to je izzivanje, to je napoved boja, in naša stranka je svojemu praporu dolžna, da ta boj izvojuje, kakor je boje izvojevali vajena. (Burno odobranje. Ivela S. L. S.)

Dr. Tavčar v boju z resnico.

Dr. Tavčar je govoril neresnico, ko je rekel: »S. L. S.« hripavo kriči, da nas vojaštvo še premalo bajonetov. Kdaj se je to zgodilo? Naši poslanci so se v državnem zboru najbolj borili za dveletno vojaško službo (Res je!), za olajšave pri oprostitvi kmečkih sinov, za dopust za časa kmečkega dela itd., dočim liberalci skrbje kvečkemu za gospodske sinove. Kako more načelnik liberalcev torej trditi, da hočemo mi še več vojnihih stroškov in več vojaštva?

Dr. Tavčar ni govoril resnice, ko je dolžil našo stranko, da je ona kriva, da **belokranjske železnice** še ni. Kdo se je več trudil kakor S. L. S., zlasti deželni glavar pl. Šuklje za belokranjsko železnico? Mi smo v deželnem odboru takoj sklenili, da se pritisne na železniško mi-

nistrstvo, da zgradbo pospeši. In dr. Tavčar to dobro ve.

Dr. Tavčar je v tisti seji deželnega odbora, ko je tovariš profesor Jarc predlagal dr. Mantuanija za ravnatelja deželnega muzeja, rekel, da čestita referentu, da se mu je posrečilo pridobiti tako izborni moč. Rekel je: Tudi mi smo se že trudili, da bi ga pridobili, pa se nam ni posrečilo. In dr. Tavčar je sam glasoval za dr. Mantuanija. V »Narodu« pa piše, da mora ravnatelj deželnega muzeja biti strokovnjak in slika dr. Mantuanija kot popolnoma nesposobnega človeka za to službo.

Deželni odbor si prizadeva, da bi **kranjske vodne sile** pridobil in izkoristil v prid dežele. S tem vrši le svojo dolžnost. Drugi deželni odbori, žal, skoro molče o tej važni zadevi. Mi pa smo se postavili na stališče, da ne damo zakladov naše dežele iz rok in se trudimo, da bi vodne sile pridobili za naše ljudstvo. (Tako je prav!)

O tej stvari je »Narod« priobčil impertinenten članek, ki pravi, da se neki deželni odborniki zato potegujejo za vodne sile, da bi od Pavšlerja v Kranju provizijo dobili. (Ogorčenje.) Jaz sem zbral ves material glede vodnih sil in ga predložil deželnemu odboru in **soglasno** je bil sprejet moj predlog, da se dežela potegne za pravico vodnih naprav ob Savi. Tudi dr. Tavčar in grof Barbo sta za to glasovala. (Čujte.) In ko smo o tem govorili, da bi se električna sila lahko rabila tudi v Ljubljani, ki s svojo zavoženo elektrarno itak ne more naprej, je dr. Tavčar rekel: Ako boste to naredili, bo za Ljubljano v veliko korist, in Ljubljana bi morala to z obema rokama prijeti. V Tavčarjevem »Narodu« pa pobijajo naš namen in pišejo, da se nam gre za provizijo. (Ogorčenje.)

Hribar hotel stotisoč kron provizije!

Ampak sodijo nas tako, kakršni so sami. V tistem času, ko je liberalna stranka najhujši boj bojevala proti Pavšlerju, ko ga je hotela uničiti, — v tistem času se je približal k Pavšlerju Hribar in mu obljubil, da mu pomaga podjetje financirati, za to pa, da mu preskrbi denar, zahteva za se provizijo, malenkost stotisoč kron! (Čujte! Veliko ogorčenje.) **Stotisoč kron je hotel imeti od Pavšlerja za to, da bi mu preskrbel posojilo!** (Nečuvstvo!)

Vprašam liberalce: Od kod pa nabavljajo Hribar posojila? Kje so tisti denarni zavodi, kdo daje denar, da potem Hribar dobi 100.000 kron? To bi jaz rad vedel. Na to naj liberalci odgovore; to naj preiskujejo!

Če je Hribar od Pavšlerja toliko zahteval, tedaj sem radoveden, koliko še-le hoče imeti v Peterburgu za slovansko banko. (Smeh.)

»Maščevalna« politika.

Liberalci nam očitajo »maščevalno« politiko. Pravijo, da hoče naša stranka vse uničiti, kar ni z nami. Učitelje baje grozno trpinčimo: v Sibirijo jih pošiljamo, izstradati jih hočemo itd. Na to izjavljam: Nikomur nobene krivice nismo predlagali ves čas, kar stojim na odgovornosti polnem mestu deželnega odbornika, in je ne bomo. Dolgo časa pa se bomo morali še truditi, da popravimo krivice, ki so jih liberalci proti našim pristašem storili. Kdor je pošten, kdor služi ljudstvu, bodi vedno gotov naše pomoči. Če je pa kdo ljudstvu v škodo, tedaj je naša dolžnost, da ga odstranimo in na njegovo mesto postavimo poštenega človeka. (Tako mora biti!) To je torej tista naša »maščevalna politika«.

Strog obračun!

V trgovinski zbornici se je nedavno dogodil nečuvstven slučaj. Predsednik Lenarčič je pobegnil iz zbornice, ki je vsled tega bila nesklepčna. Pobegnil je, ker se je bal, da bi v seji ne bil on sam izvoljen v železniški svet. Kaj takega je nezaslišano. Moram povedati, da bomo imeli tudi v tem oziru z liberalci strog obračun. Mi smo jim v deželnem zboru dali natančno po njihovem številu mesta v odsekih, med tem ko so liberalci v trgovinski in obrtni zbornici našo stranko vedno na steno pritiskali in ji ne dali vpliva, ki ji gre po številu naših svetnikov.

Tega Lenarčiča smo mi volili celo v načelstvo »Mlekarske zveze«, da bi se vse slovenske mlekarne združile in skupaj delovale v Trstu in na Reki. Lenarčič je dal svojo besedo, da se bodo njihove mlekarne združile z našimi. Dvorni svetnik iz poljedelskega ministrstva, ki je bil tedaj navzoč, mi je prigovarjal, naj se v korist stvari udam in naj pride Lenarčič v načelstvo. Jaz sem se udal, — ampak vkljub obljubi niti ena liberalna mlekarna ni pristopila naši zvezi. (To so možje!) Liberalci so svojo besedo, ki so jo dali, požrli. (Sramota!)

Deželni poslanec iz trgovske zbornice dr. Novak — še ne potrjeni poslanec, to moram pripomniti — je v Logatcu na shodu grde stvari govoril o naši stranki. Pravil je, da je naš cilj v Rimu, da smo iz-

dajalci, ki hočemo Slovence nekemu tam v Rimu prodati, da smo igrali podlo vlogo proti Kranjski hranilnici. To je očital nam, ki smo ustanovili na stotine slovenskih posojilnic po vsej deželi! Seveda, vsega, kar liberalci o Kranjski hranilnici lažajo, mi ne podpisemo. Dr. Novak se je spozabil celo tako daleč, da je zmerjal in psoval naše telovadce, naše fante, naš pones. (Živeli Orli!) To mu povemo: **Brez kazni naših fantov nihče psoval ne bo!** (Živio! Burno odobravanje.)

Kaj je Slovenska Ljudska Stranka?

Hitim h koncu ter upam, da bomo pri naših shodih imeli še večkrat priliko baviti se z našo notranjo politiko. Zato sklepam ter konstatiram: Prvič: Naša stranka je stranka miru in sloge, in kdor je zaupanja vreden, kdor je tak, da lahko kaj damo, ne le na podpis, ampak na njegovo moško besedo, ki jo je dal, s takim bomo prijazno roko v roki sodelovali.

Drugič: Naša stranka je vseslovenska stranka, ki se je in bo vedno borila za pravice našega naroda, ne samo na Kranjskem, ampak tudi za pravice našega naroda ob mejah, kjerkoli biva. In zato pozdravljam zastopnika koroških Slovencev dr. Brejca (Živio!) in ga prosim, naj pones naš najsrčnejši pozdrav tudi našim bratom na Koroškem. (Živeli koroški Slovenci!)

Naša stranka je jugoslovanska stranka, ki najvišje dviga zastavo jugoslovanske države v okviru našega cesarstva in se najodločnejše bori proti madžarskemu trlinu ter brani narod proti severu, proti zapadu. Naša stranka je slovanska stranka; ona se zavzema za vse, kar je za resnično korist slovanstvu. Ona je trdnjava, v kateri se bo naše ljudstvo branilo proti svojim sovražnikom. Naša stranka je prodirajoča sila, ki bo odganjala vse one, ki nas hočejo uničiti! (Živela S. L. S.! Nepopisno pritrdjevanje.)

Ko se je burno odobravanje počasi poglelo, zaključil profesor Jarc zborovanje, rekoč:

Vaše odobravanje je govorniku najboljše in najlepša zahvala. Dr. Lampe nas je prepričal, kako tira S. L. S. doma in v parlamentu veliko politiko, liberalna politika pa je ostala politika pritlikavcev. Vabim vse ljubljance na prihodnji shod, ki se bo vršil prvo nedeljo julija meseca v šentpeterskem okraju. Kraj in uro bomo pravočasno naznanili. Prosim vse navzoče, da poskrbe za obil obisk. Dr. Lampetu pa izrekam najtoplejšo zahvalo za temeljita in za gotovega človeka uničujoča izvajanja. Bog ga živi! (Živio! Živio! Ploskanje.)

Polom na Ogrskem.

Franc Košut in grof Julij Andrassy sta bila včeraj pri cesarju v avdienci, da mu predložita nov načrt, kako rešiti ogrsko krizo. Kakor se dá iz različnih glasov in izjav Franca Košuta samega posneti, tudi topot nista pri vladarju prav nič dosegla.

Ključ do vsega položaja je in ostane splošna in enaka volivna pravica. Pred tremi leti je sedanja vlada cesarju obljubila, da jo izvede, pa je izvršitev te obljube nalašč zavlačevala in ko ni delj mogla, je demisionirala, da ne bi je obljuba več vezala. Saj je notorično dejstvo, da v ogrski zbornici ne sedi 50 poslancev, ki bi bili za razširjenje volivne pravice, kakor jo želi krona.

Zato je Weckerle demisioniral. In da bi za prihodnje volitve, ki so edini izhod iz sedanje krize, ako cesar ne odneha in vlade ne izroči Košutovcem, zasigural večino zopet sedanji kliki, si je izmislil geslo samostojne banke, da ohrani Košutovcem populariteto in privlačnost za volitve. Cela kriza je torej čisto navaden mažarski švindl. V resnici gre za to, da izvede sedanja vlada splošno in enako volivno pravico, Weckerle, Andrassy in Košut pa so celo stvar zavili, da Mažari zdaj mislijo, da krona in avstrijska državna polovica Ogrski nočejo dovoliti takozvane gospodarske neodvisnosti.

Pristaši nagodbeneh načel leta 1867. svetujejo kroni, naj krize ne zavleče do jeseni, da ne dobe močje načel leta 1848. prilike in časa, da začno zopet agitacijo za takozvani »narodni odpor« proti kroni. Zdaj je položaj za krono še ugoden. Neodvisna stranka je nedavno komaj ljudi zbobnala na velik manifestacijski shod v Budimpešti, in da je dobila nekaj ljudi, ima pripisovati le dejstvo, da sta se istočasno vršila kongres mekarskih zdravnikov in živinorejska razstava. Zato naj krona poveri vladu grofu Tiszi ali pa Khuen-Hedervaryju ter izvede volivno reformo. Tako svetujejo cesarju lojalni ogrski državniki sami. Bomo videli, kaj bo iz tega.

Spominjajte se z darovi „Koroškega Doma“ v Ljubljani!

Dnevne novice.

Ustanovni shod »Kmečke zveze« za krški okraj. V nedeljo, dne 6. t. mes., se je vršil ob velikanski udeležbi od strani kmetov ustanovni shod »Kmečke zveze« za sodni okraj Krško s sedežem v Leskovcu. Prihiti so zastopniki iz Studenca, Bučke, Rake, Cerke in krške okolice v Leskovec, da si osnujejo svojo politično organizacijo. Na shod sta prihitela poslanca dr. Janko Hočevar in Ivan Hladnik, župnik na Trebelnem. Iz Ljubljane je prišel na shod tajnik S. L. S. dr. Rožič. Shod se je vršil ob velikanskem navdušenju vseh zborovavcev, ki so vse govore vseh treh govornikov z navdušenim odobravanjem poslušali. Načelnikom nove »Kmečke zveze« je izvoljen veleč. g. dekan Schweiger. Obširneje poročilo o tem lepem shodu še priobčimo.

Mladeniški shod se vrši to nedeljo, 13. t. m., v Radetšah na Dolenjskem. Govorita F. Terseglav in dr. Leonard. Imeli bomo tudi priliko, da pozdravimo naše brate iz junaške Štajerske. — Mladeniški radeškega okraja, udeležite se tega shoda polnoštevilno, da se tudi pri vas utrdi mladeniška organizacija, za katero ste tako vneti!

Kmetijsko društvo v Gorjah obhaja v nedeljo, dne 13. junija, desetletnico. Ob 10. uri bo slovesno zahvalno sveto opravilo. Popoldan ob 4. uri pa priredi slovensko katoliško društvo za radovljiški okraj javen shod na župnijskem dvorišču, v slučaju slabega vremena pa v društveni dvorani. Spored: 1. J. Traven, ravnatelj »Zadružne zveze«: O zadružni misli in naši gospodarski organizaciji. 2. Deželni poslanec J. Piber: O deželnem zboru in pianinah. 3. Gorjanski župan J. Jan: O starostnem zavarovanju. 4. Volitev zastopnika v vodstvo S. L. S. 5. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi zlasti somišljenike blejskega kota — odbor.

Na interpelacijo dr. Žitnikovo glede imenovanja Belarjevega za tretjega deželnega nadzornika je naučni minister grof Stürgkh v budgetnem odseku odgovoril, da se s tem slovenski večini v kranjski kronovini ni storila nobena krivica. To že zaradi tega ne, ker se tozadevni paragrafi šolskonadzorniške postave niso nič izpremenili (še tega bi bilo treba!) in ima novoimenovani nadzornik v deželnem šolskem svetu le tedaj sedež in glas, ako se gre za zadeve njegovega delokroga. Da večina kranjskega deželnega zbora nima povoda pritoževati se, da vlada zanemarija njene interese, dokazuje tudi to, da se je po novi deželni šolskonadzorniški postavi število avtonomnih zastopnikov deželnega šolskega sveta pomnožilo od dveh na štiri. S tem so storili Nemci veliko žrtev (Oho!), vlada pa se v zvezi temu (!) ni pomisljela ta zakon predložiti v sankcijo. Dr. Žitnik naj ne misli, da vlada postopa pristransko. Minister je prosil, naj se postavka za Belarja ne črta; kar se pa tiče zahteve, da naj vlada, kadar hoče imenovati kakega deželnega šolskega nadzornika, vpraša preje za svet deželni šolski svet, nima minister nič ugovarjati. — Gospod naučni minister je pri tem klavrnem odgovoru seveda vse bistvene stvari pozabil, saj živimo v času nemško-poljskega bloka, ki ni glede na take stvari preveč natančen. Tako gospod minister ni razjasnil, na kakšen način, iz katerih razlogov in na čegav pritisk je vlada postavko za Belarja v proračun brez vednosti merodajnih faktorjev vtihotapila, tudi ni vedel povedati, kako neki opravičuje vlada dozdnevno potrebo tretjega nemškega šolskega nadzornika v kranjski deželi, kar bi bila tembolj njegova dolžnost, ker je profesor Jarc v deželnem zboru temeljito pobijal tozadevno »motivacijo« deželnega predsednika, končno pa si je minister dovolil kaj čudno argumentacijo, da je vlada s tem, da je sankcionirala pomnožitev zastopnikov dežele v deželnem šolskem svetu, izkazala slovenski večini nekako milost, Nemci pa da so s tem storili celo »žrtev«! Milosti pa Slovenci od vlade prav nič ne zahtevamo, kakor tudi ne »žrtev« od nikogar, marveč samo pravico in v imenu te pravice in enakopravnosti je bila vlada kriva v o d o l ž n a predložiti cesarju nov zakon glede šolskega nadzorstva v sankcijo, kar se pa Nemcev tiče, do svojega šolskega nadzornika v deželi nimajo nobene pravice, torej tudi niso nobene »žrtve« doprinesli. Saj je grof Stürgkh to sam molče priznal, ko si v odseku ni upal dozdevno pravico Nemcev motivirati. Grof Stürgkh bi si bil torej svoje moralizovanje o »nepristranosti« vlade lahko ohranil. Navada Bienertlove vlade, da očita poslancem in posameznim deželam dozdevne »dobrote«, ki pa so le dolžnost vlade — kakor n. pr. »Fremdenblatt« Dalmatinem »sanacijo« Dalmacije — je sploh silno neumestna in njenega stališča ne bo prav nič utrdila. Rajši naj bi Stürgkh priznal, da je vlada z Belarijem velikega kozla ustrelila.

Govor dr. Lampeta na nedeljskem zborovanju S. L. S. je liberalno stranko zadel tako v živo, da so se liberalci zares začeli grazilati. Da potolažijo svoje zbegane pristaše, sklicujejo za nedeljo liberalni shod, na katerem bosta dr. Tavčar in dr. Triller odgovarjala dr. Lampetu. Slabo mora stati za obtoženca, da si mora najeti kar dva advokata. Pogrešamo pa med napovedanimi govorniki — Hribarja! Saj bi bil vendar Hribar najinteresantnejši. Hribar bi vendar očitano o proviziji sam veliko ložje ovrgel, kakor pa če se mora Tavčar zani potiti in daviti. Naj pride Hribar na dan! Ali naj pa Tavčar poroča interesantnost, kako so ga hoteli odkritosrčni ljudje »odlikovati« pri Mestni hranilnici.

Dr. Krek je predaval v torek zvečer na Dunaju v društvu nemških krščanskih akademikov o kartelih.

Koroški deželni zbor. Za koroškega deželnega glavarja je imenovan Leopold baron Aichelburg-Labia, za njegovega namestnika dr. G. vitez Metnitz.

Vodovod za Mošnje in Brezje. Liberalci v Radovljici in nekaj liberalcev iz sosednih vasi je hotelo na vso silo preprediti, da bi se iz rezervoarja nad Radovljico napeljala voda tudi v Mošnje in na Brezje, da si je vode popolnoma dovolj, da si sta že država in dežela dovolili prispevke in je bilo vse za izvršitev pripravljeno. Deželni odbor se seveda ni oziral na liberalno zavist in je odredil napravo, s katero se je pričelo. »Slov. Narod« pa je prinesel proti deželnemu odboru infamen napad, v katerem se zaganja »v tisto značilno klerikalno velikodušnost, da se bo ložje napajalo tista krđela žrtev romarjev, ki nosijo svoje pristradane kranjcarje zlatemu molohu v brezjskemu samostanu«. To je velika lopovščina, in radovljiški liberalci bi dobro storili, če bi v svojem lastnem interesu dotičnemu dopisniku, ki ga bo doletela ob svojem času pravična kazen, usta zamašili. Podpore za vodovod je dalo poljedelsko ministrstvo iz melioracijskega zaklada, deželni odbor pa tu tudi vedel razločevati koristi prebivalstva od advokatskih zaslužkov pri kovanju pritožb na upravno sodišče.

Slavnost v Komendi. Ona društva, ki se udeležijo otvoritve društvenega doma kat. slov. izobraževalnega društva v Komendi dne 20. t. m. že dopoldan, naj priiglaše. — Če še niso — vsaj do nedeljo (13. t. m.) število udeležencev, da more odbor pravočasno oskrbeti zanje kosilo, oziroma vozove na postajo Jarše-Mengeč, če se pripeljejo po kamniški železnici. Bližnja društva se naprosijo, da pridejo z zastavo.

Liberalno delo s psovki in lažmi. Javnost je zadnji čas splošno opazila, da sedi v uredništvu »Narodovem« nek spiritus malus, ki uvaja vnovič v žurnalistiko barabski ton in se je povzpelo celo tako daleč, da je označil vse naše somišljenike za »ksindl«. Prav odločno pozivljamo odločujoče faktorje, da s tem prenehajo in tistemu subjektu, ki izrablja svoj žurnalistski poklic, da dá izraza svoji nizkosti in slabim maniram, pošteno navije ušesa! Včeraj ta človek piše v »Narodu«: »Klerikalci so posedali v združenem narodnem odboru in vlekli na ušesa, kar se je tam govorilo, skrivaj pa so hodili k dunajskemu policijskemu svetniku dr. Pormu v njegovo sobo v »Union« in mu denuncirali naprednjake.« To je nepopisna infamija! Pozivamo »Slovenski Narod«, da tekom 48 ur priobči ime dotičnega »klerikalca«. »Narod« tega seve storiti ne ho mogel, toliko pošten pa tudi ne bo, da bi preklical svojo lopovščino. Če meni, da bo s takimi lažmi smel reševati raztrgano narodno čast svoje stranke, se presneto moti.

Kandidati laške liberalno-nacionalne stranke za IV. kurijo za občinske volitve, ki se vrše to nedeljo, so: dr. Kozulič, Ferrazzutti, Troier, Baldini, dr. Mrak, dr. Angelo, Bratuš, Grbec, Amaranto, Banelli, D'Osma, Pulc, Demarchi, Marčič, Masutti, Žnidaršič. Laška kri je na tej listini močno pomešana, kakor se vidi.

Zmede v liberalnem taboru. Senzacionalno odkritje v trgovski zbornici je slovensko občinstvo silno razburilo. Vse kritikuje, vse zabavlja stranki, ki je uganjala s kričastvom narodni radikalizem najhujše vrste. Nemško-slovenska pogodba, katero smo objavili s podpisi liberalnih voditeljev, je sijajno pokazala »narodnost« liberalnih voditeljev. Za ceno enega deželnoobdorniškega mesta so dali Nemcem vse šolstvo v deželi, napravili razvoj meščanskega šolstva odvisnega od dobre nemške volje, izročili vse pošteno misleče ljudskošolske učitelje ter srednješolske profesorje težki roki nemškega nacionalizma. Za gospode liberalne prvake je položaj kritičen, to verjamemo. Tega se zavedajo v polni meri. Hribarja ne bo rešilo njegovo resnicoljubje, dr. Tavčar pa se oglaševal sam. V njem se bori dva značaja: osebna njegova poštenost se vpira njegovi politični preteklosti. Veselju nad delom sedanjega deželnega šolskega sveta je dal izraz v kratki in skromni no-

tici v »Narodu«, pomešani med dnevnim šaro. V tej notici prizna dr. Tavčar, da je sedanji kurz v deželnem šolskem svetu mogoč, ker ima dežela dva zastopnika več v njem. S tem je pač izrekel najhujšo obsodbo nad prejšnjim deželnim šolskim svetom, v katerem je po njegovi in župana Hribarja milosti sedel in »discipliniral« slovenske učitelje Nemec. Tudi graška »Tagespost« toži in zabavlja nad deželnim predsednikom Schwarzom, češ, da je zvezan s S. L. S. Dr. Tavčar hvali, »Tagespost« zabavlja in »Narod« dokazuje v potu svojega obraza zvezo S. L. S. z Nemci. Kdo umeje to kolobocijo? — Včerašnj »Narod« radi dr. Lampetovega govora bije okoli sebe ves zmagoslavje. Udarci, ki so leteli na Hribarja, bole tudi »Narod«. Naj »Narod« vpije in se laže kakor se hoče, dejstvo je, da je prapor naše stranke čist, da naša stranka Nemcem nikdar ni nič obljubila in ne bo, da pa se je liberalna stranka faktično zvezala z Nemci in pogojte te zveze svojim volivcem utajila in jih prikrila. Kako taki stranki morejo ljudje še kaj verjeti? Taki politiki vsak resen človek obrača hrbet. Odtod sedanja zmeda v liberalnem taboru in njenem glasilu.

Načelnik »Poljskega kola«, ki je farizejsko opravičeval protislovansko izdajalsko glasovanje stranke glede na bosansko agrarno banko, se piše pravilno Glabinski, kar naj naši bravci v uvodnem članku, kjer je njegovo ime večkrat naporno stavljeno, sami popravijo.

Stavljeno »Ljudski sklad« so darovali: Ivan Hribar 3 K 90 h; Jožef Lipovec 2 K 40 h; Franc Steblaj 70 h; Jože Šivec 2 K; Jože Janežič 1 K 40 h.

Zdravstveni zastopi. Zastop zdravstvenega okrožja trebanjskega je izvolil za načelnika g. Fr. Huča, za namestnika g. Josipa Veka. — Zastop zdravstvenega okrožja ilirsko-bistriškega je izvolil za načelnika g. Mihaela Dovgana, za namestnika g. Janeza Jenko.

Obesil se je. Kdo? Andrejčkov pes v Besnici pod jankšimi griči. Kako? Pritezan je bil poleg na steno naslonjene lestve. Sel je po lestvi, padel skozi njo in obvisel na klinu. Predno je prišla pomoč, je bil že »morto«. Ker je po najnovejših naredbah strogo zaukazano, da se mora naznaniti višji oblasti tudi vsaka pasja smrt, je lastnik psa isto takoj znanil županstvu in to okr. glavarstvu. — Kaj ne, kaj takega se tudi ne pripeti vsaki dan.

Generalni štrajk zagrebških tipografov pred vratmi? Med upravo zagrebške katoliške tiskarne in stavci so nastala nesporazumjenja, vsled katerih so stavci stopili v štrajk. Istotako je izbruhnil štrajk tudi v škofijski tiskarni na otoku Krku. Ker se lastnika tiskarne nočeta udati zahtevam stavcev in se govori, da pridejo v obe tiskarni stavci-Salezijanci, se je spor poostрил in so ga zagrebški tipografi na nedeljskem sestanku proglasili kot splošni spor knjigotiskarske organizacije. Ako res pridejo Salezijanci, stopijo zagrebški tipografi v generalni štrajk.

Nemci v Trstu. Nemški kandidat za občinske volitve v Trstu je trgovec Ježef Cerny.

Lloydov arsenal baje nameravajo opustiti, spremeniti ga v skladišče. Lloydove delavnice baje nameravajo združiti z onimi v Tržiču (Monfalcone), kamor premestijo tudi 3000 delavcev Lloydovega arzenala tako, da bi delavnice v Tržiču lahko napravile na leto pet do sedem velikih parnikov.

Glavna skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« za Istro je bila preteklo nedeljo v Kastvu. Družba je v preteklem letu imela 160.000 K 33 h dohodkov in 97.423 K 50 h stroškov. Družba vzdržuje sedaj 27 šol z 42 razredi in 3 zabavišča, ter ima 47 učiteljev in učiteljcev ter 4 katehete. V družbine šole hodi 3000 otrok.

Ponesrečen poizkus vloma. V hišo zidarskega podjetnika Ivana Puhaličiča v Trstu je vlomil voznik Franc Gulič, pa se pri tem ranil, ko je vdrl stekleno šipo na vratih v pisalno sobo. Če bi se mu bil vlom posrečil, bi bil prišel v posest 10 tisoč kron, tako pa zdaj sedi v zaporu.

Umrla je gospa Josipina Grill, rojena Zebal, soproga davčnega

eksekutorja v Logatcu. N. v m. p.

Petdesetletnica Alojzija Gangla. Včeraj je slavil znani slovenski kipar Al. Gangl, profesor na obrtni šoli v Spiljtu, svojo petdesetletnico. A. Gangl je bil rojen 8. junija 1859 v Metliki na Dolenjskem kot sin ubogih meščanskih starišev, katere je že v zgodnji mladosti zgubil. Prvo delo, s katerim se je predstavil slovenski javnosti, je Vodnikov spomenik, ki je bil 1889. leta slavnostno odkrit v Ljubljani. Njegova je tudi portalna skupina na deželnem gledališču v Ljubljani, predstavljajoča genija, dramo in opero ter solni tragedijo in komedijo, vse od kamena, in Valvasorjev spomenik.

Ponesrečil v tujni. V rudniku v St. Paulu, Minn., v Ameriki je ubilo Slovenca Janeza Dečmana.

Umrl je v Trstu gospod Avgust Strauss, star 42 let.

— **Velik ogenj.** Iz Kostanjevice na Dolenjskem se nam poroča: Dne 26. maja je posestniku Dularju zažgal nek otrok skedenj. Ogenj je uničil vsa gospodarska poslopja in hišo. Pretečeno nedeljo popoldne je enaka nesreča obiskala več posestnikov iz Dol. Prekope pri Kostanjevici. Večina prebivalcev je bila ta dan na Griču blizu Kostanjevice. Nekaj prekopskih otrok se je igralo — brez nadzorstva — na podu posestnika Zupana. Očividci zatrjujejo, da sta dva fanta iz hudobije zažgala slamo. Močan veter je še pospešil, da je ogenj v najkrajšem času vpepelil sedem gospodarskih poslopj in pet hiš. Gasilci iz Kostanjevice in St. Jerneja niso mogli kljub vsej delavnosti omejiti g'n'a. Živino so rešili. Nesrečni pogoreli (sedem) za zavarovani le za majhne vsote. Kdor more, naj prihi ti na pomoč! Pripomnimo še to, da so mladi požigalci najslabši šolarji in v spodbiki obema vasema.

— **Opozorjamo na ustno vodo »Euodin«**, ki je domač izdelek in ki po izjavah strokovnjakov prekaša tuje izdelke.

RES ČEDNE RAZMERE!

Pariz, 9. junija. Križarica »Friaud« ni mogla iz Bresta odpluti, da se poda na vaje z ostalo eskadro, ker je bil njen stroj v slabem stanju. Odredila se je stroga preiskava. — Na Francoskem je vedno lepše. Vsak drug dan se pripeti v mornarici kaka nesreča. Ladja, ki je namenjena za eskadro in ne more odpluti, je pač unikum. Še turški mornarici se ni kaj takega zgodilo. Opravičen je sum, da ni samo vsled goljufij ministrov in liferantov pomorski material slab, ampak da obstoji kaka tajna organizacija antimitaristiških pomorščakov, ki zlobno stroje poškodujejo. Res, globoko je padla la grande nation!

TURČIJA IN ČRNAGORA.

Pri pogajanjih o odpravi 29. člena berolinske pogodbe, ki omejuje neodvisnost Črne Gore, so nastale med Angleško in Turčijo diplomatske nasprotja. Turčija se protivi odpravi § 4 člena 29, ki Črnigori prepoveduje utrdbe ob Bojani.

C. IN KR. ARMADA.

Artillerija pri letošnjih cesarskih vajah.

Pri letošnjih cesarskih vajah se pri deli vsaki pehotni diviziji artiljerijska brigada: štiri poljske in dve havični bateriji. Artillerija se letos tudi udeleži vaj s povišanim stanjem.

SESTANEK RUSKEGA CARJA IN NEMŠKEGA CESARJA.

Na željo nemškega cesarja se udeleži Stolypin sestanka nemškega cesarja z ruskim carom.

TURŠKI DOGODKI.

Krečansko vprašanje.

Turčija je naprosila vevlasti, naj pušče na Kreti svoje vojake. Nadalje so vevlasti obveščene, da Turčija ne bo trpela, da anektira Grška Kreta.

FRANCOSKA MORNARICA

bo imela, ko se izvrši načrt l. 1919: 45 oklopnih, 2 poizvedovalnih ladij, 60 torpednih rušilcev, 84 torpedovk in 64 podmorskih čolnov.

Ljubljanske novice.

Ij Procesija presv. Rešnjega Telesa v stolnici. Ob 8. uri slovesna pontifikalna sv. maša. Okolu pol 9. ure se prične pomikati procesija, ki gre: Po Glavnem trgu skozi Spitalske ulice pred frančiškansko cerkev: I. blagoslov. — Skozi Wolfve ulice, mimo »Zvezde« (blagoslov c. in kr. vojaštvu) in Gospodske ulice pred Križevniško cerkev: II. blagoslov. — Skozi Križevniško ulico, čez šentjakovski most, pred šentjakobsko znamenje: III. blagoslov. — Po Starem in Glavnem trgu pred mestno hišo: IV. blagoslov. — Opomba: Udeležniki procesije naj skrbé, da se procesija ne trga in da se po danem blagoslovu kar najpreje uredé in jamejo dalje pomikati. — Takt in pijeteta zahtevata, da so vsi, ki procesijo ob strani gledajo, odkriti, zlasti še pri blagoslovih, in da se vedejo povsem dostojno in spoštljivo.

Ij Krščanska ženska zveza ima prihodnji petek, 11. t. m., svoje sklepno predavanje ob 4. uri popoldne v navadnem lokalu.

Ij Izlet v Komendo. »Slovenska kršč.-socialna zveza« priredi v nedeljo, 20. t. m. izlet v Komendo pri Kamniku povodom otvoritve ondote »Društvenega doma«. Odhod iz Ljubljane na postajo Jarše-Mengeš s popoldanskim kamniškim vlakom.

Ij Slovenska umetniška razstava v Ljubljani. Da bo dana občinstvu prilika posetiti razstavo že v nedeljo popoldne, vrši se ogled razstave za povabilene goste v soboto, 12. t. m. ob pol 5. uri popoldne. — V nedeljo je razstava odprta od 9 ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Ij Samoumor nadsladjarja Aurove pivovarne. Včeraj popoldne je našel Franc Strnadar, ključavničarski vajenec, na gozdni poti ob bajaranju na Rakovniku na travi v krvi ležečega moskega, ki je imel rano

na desnem senu, poleg njega pa je ležal samokres. Došla policijska komisija je dognala, da je samomorilec Alojzij Tesarik, nadsladjar v Aurovi pivovarni, rojen leta 1877. v Poljski Ostravi, pristojen v Pribran. Nesrečnež je bil belan in bi bil imel iti v bolnišnico, vsled česar mu je bila tudi služba odpovedana. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij V Savi pri Krškem je utonil dne 3. t. m. pri kopanju 22-letni lekarniški asistent gosp. Viktor Zupančič, rodom Ljubljancin. Zgrabil ga je nenadoma krč in nesrečnež je izginil pod vodo, ne da bi bil kdo poskusil ga rešiti. — Trupla do danes še niso našli. Blagemu mladeniču blag spomin!

Ij Grozna nesreča v Podgorcah je tudi za nas Ljubljance važna. Saj imamo tudi mi vedno nevarnost v smodniških skladiščih na Ljubljanskem polju. Pred leti smo tudi sami že poizkusili prijetnosti eksplozije, ki je pošteno porukala Ljubljano. V Podgorcah so cele kroglice irčale do 500 in posamezni deli do 750 m daleč. Naj se zopet prične akcija, da se iz neposredne bližine mesta premesti trajno nevarna poslopja na ljubljanskem polju in deloma še nevarneše skladišče na Gradu.

Ij Umrl je danes gosp. J. Znidaršič, posestnik, star 72 let, Bohoričeve ulice št. 28. Pogreb bo jutri ob pol 4. uri popoldne.

Ij Povodom trnovske procesije bodo jutri zjutraj strejali s topovi na Gradu, ker je mesto patron trnovske župnije.

Ij Z rešilnim vozom so prepeljali danes v bolnišnico soprogo zdravnika dr. Galatia. Gospa se je na cesti onesvestila.

Ij Umrl je danes zjutraj Jan. Ciglar na Selu.

Ij Dr. Vladimir Levicki v Krakovu, ki ga je ustrelila Janina Borovska, je bil v Ljubljani na shodu slovanskih časnikarjev. On je bil takrat predlagal, da se ustanovi Vseslovanska Matica in je opetovano govoril.

Ij Promenadni koncert v »Zvezdi« priredi ob ugodnem vremenu »Slovenska Filharmonija« v petek, 11. t. m., od 6. do 7. ure zvečer.

Štajerske novice.

š Dopolnilna državnozborna volitev v Gradcu. Včeraj se je vršila v Gradcu ožja volitev za mandat odstopivšega dr. Derschatte. Nemškonacionalni kandidat je bil Wastian, kandidat krščanskih socialistov urednik Neunteufel, socialistni demokrat dr. Schacherl. Dobili so: Wastian 2291, Neunteufel 1328, dr. Schacherl 1274. Krščansko-socialni kandidat je torej potisnil Wastiana v ožjo volitev. Ožja volitev med Wastianom in Neunteufelom se vrši v soboto.

š Umrl je veleposestnik g. Alojzij Milčalič v Berkovcih, star 38 let.

š Velika turnirska slavnost se vrši v nedeljo v Radgoni.

š Porotna obravnava proti Karolu Linhartu, uredniku ptujskega »Štajerca«, se bo vršila 19. t. m. pred mariborskimi porotniki. Toži ga dr. Breic.

š Poizkušen samoumor. V Slovenski Bistrici si je prerezal vrat gostilničarjev sin Ratej iz konjiškega okraja, a se ni smrtno ranil. Nekaj dni pred samoumornom je v spremstvu neklih žensk napravil izlet v Ljubljano in v Gradec.

Razne stvari.

Senzacionelen umor v Krakovu. Včeraj smo poročali, da je Janina Borovska priznala, da je umorila odvetnika Levickega. Citatelji se gotovo še spominjajo poročil o nenavadnem procesu proti sodruhu Hekerju, uredniku »Napreda«, katerega je tožila Janina Borovska, ker ji je list očital, da je služila ruski tajni policiji. Borovsko je zastopal na razpravi advokat Levicki. Danes pa je dr. Levicki ustreljen in Borovsko je prišla policija ter jo izročila deželnemu sodišču, ker je na sumu, da je ustrelila advokata. — Ob 4. zjutraj je Janina Borovska iz odvetnikovega stanovanja telefonično poklicala reševalno družbo, češ, da se je dr. Levicki pred eno uro ustrelil. Prišel je takoj zdravnik dr. Kuryluk z rešilnim vozom. Našel je Levickega v sami srajci v kabinetu med klavirjem in steno na tleh. Lice je bilo krvavo. Borovska je dejala, da se je pred eno uro pred njenimi očmi ustrelil. Na vprašanje, zakaj ni takoj telefonirala po reševalno družbo, je odgovorila, da se je odvetnik še celo uro pogovarjal z njo. Levicki je bil že v agoniji ter je ob 11. uri umrl v bolnišnici, ne da bi se bil kaj zavedel. V kabinetu so našli revolver Browningovega sistema. Dognali so, da je bil Levicki ustreljen na daljavo, ker rana ni imela osmojenih robov in ga je zadela krogla od zadej. Tudi se je izvedelo, da Levicki ni imel takega revolverja. V pisalni sobi so opazili, da je nekdo dalje časa brskal po spisih in pozneje so tudi spoznali, da so se razni spisi sežgali. Borovska je imela s svojim odvetnikom razmerje.

»Gazeta Narodova« pravi, da je imel Levicki pisma, ki Borovsko zelo kompromitirajo. Ona je hotela imeti ta pisma zopet za vsako ceno nazaj in je baje rekla svojemu možu, da jih mora dobiti, tudi če bi morala umoriti Levickega. Dan umora bi bil moral Levicki zastopati nekega urednika pred sodiščem. Sploh ni bilo opaziti na njem nobenega znamenja, da bi bil samoumor verjeten. Policija sodi, da ga je Borovska ubila iz ljubosumnosti.

Gospa Stössel tožena radi poneverjenja. Društveno predsedstvo »Rdečega križa« toži ženo nedavno pomiloščenega generala Stössla radi poneverbe 18.000 rubljev. Iste je poneverila za časa obleganja v Port Arturju. Gospo Stössel najbrže v kratkem zapro.

PROTISRBSKI PROCES.

Zagreb, 8. junija. (67. dan razprave.) Priče Jore Stajdukovi, Vukaša, Steinberger, Sopa, Alivojvodić, Dimić, Bušljeta, Schaeffer, Jože Stajdukovi iz Udline, Korenice, Bakovice in Gospiča skoro vsi soglasno izpovedujejo, da so Srbi živeli s Hrvati v veliki neslogi ter slednjim pretili, da vse pobijejo. Govorili so: »Srbin ima sveto Savo, a Sokac (Hrvat) magarčevu glavu«. Pravijo, da se je proti Hrvatim izvajal bojot, Hrvaška pa označevala za neosvojen srbsko zemljo. Srbi so nazdravljali kralju Petru, propagatorji velerstva pa da so bili v prvi vrsti Sokoli. Skoro vsi pa tudi izpovedo, da sega politična akcija za Srbstvo že 20 let nazaj. Priča pl. Vučetić, župnik v Trnovcu, izpovedo, da je obtoženec Stevo Kalember dejal: »Mi hočemo veliko Srbijo zgraditi na razvalinah Hrvaške«. Od priče Šoraka je došlo pismo, da se boji pričati, ker mu Srbi prete, da mu zapalijo hišo. Na predlog državnega pravdnika se čita njegov zapisnik v preiskavi. Zapisnik silno obtežuje obtoženca Kalemberja. Iz izjav prič je razvidno, da je bil spiritus movens velerbske akcije bivši veliki župan, zdaj poslanec Bude Budisavljević. Pravoslavni priči Drakulić in Vujčić nočeta ničesar izpovedati in trdita, da so pesmi, ki so jih obtoženci peli, bile nedolžne (»Vesela je Srbadija«, »Na mnogaja leta« itd.)

Zagreb, 8. junija. Srbskega odvetnika dr. Miladinovića, ki je obtožen, da je sprejemal v Rumi za časa avstro-srbskega konflikta, srbske četovodje iz Makedonije, jim dajal navodila in vodil akcijo za oboroženo vstajo, so 7. t. m. ob 2. popoldne odvedli iz civilnih zaporov v Rumi v vojaško ječo v Novi Vesi. Miladinovića bo sodilo vojno sodišče in je splošno mnenje, da mu usoda ne bo mila.

Telefonska in brzojavna poročila.

BOJ ZA SAMOSLOVENSKE ULIČNE NAPISE V LJUBLJANI KONČAN.

Dunaj, 9. junija. Upravno sodišče je danes razpravljalo o pritožbi dr. Egerja in profesorja Binderja proti odloku deželnega odbora kranjskega, ki je zavrnil pritožbo ljubljanskih Nemcev proti samoslovenskim uličnim napisom v Ljubljani. Pri današnji razpravi je zastopal deželni odbor kranjski dežel. odbornik dr. Iv. T. a v č. r. Upravno sodišče je zavrnilo nemško pise. Po odločitvi deželnega odbora je bila pritožba na upravno sodišče sploh brez pomena, ker je upravno sodišče že zadnjič razsodilo, da ni kompetentno.

PRORAČUNSKI ODESEK DRŽAVNEGA ZBORA ODOBRILO NEMŠKEGA SOLŠKEGA NADZORNIKA NA KRANJSKEM.

Dunaj, 9. junija. V proračunskem odesku je naučni minister grof Stürgkh danes izjavil, da bo vprašanje slovenskega in italijanskega učiteljskega na Goriškem rešeno do prihodnjega šolskega leta. Prosil je odesek, naj odkloni dr. Žitnikov predlog za črtanje vsote tretjega šolskega nadzornika za Kranjsko, češ, da se o tem slovenski večini v deželi ni zgodila krivica (!). Večina je odobrila proračun naučnega ministrstva. Predlog dr. Žitnikov je propadel, ker so proti predlogu glasovali socialisti demokrati.

PROTI POLITIKI POLJSKEGA KLUBA.

Dunaj, 9. junija. Oficielno glasilo Poljske Ljudske Stranke priobčuje poziv na strankine zaupnike, da po vseh galitskih občinah prirede v nedeljo, dne 13. t. mes., shode z edinim dnevnim redom: Ali je poljskemu klubu dovoljeno, da gre v dunajskem parlamentu z nemškimi strankami proti slovenskim? — Poziv dokazuje, da bi moral poljski klub edino-le s Slovani iti roko v roki in zahteva, da se na shodih v tem smislu sestavijo in sprejmejo resolucije.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Dunaj, 9. junija. Parlamentarna komisija »Slovanske Jednote« je imela danes sejo, v kateri je sklepala o taktiki za prihodnjo sejo. Dozdeva se, da namerava vlada v danem trenutku staviti na parlament zahtevo, naj ji odobri proračunski provizorij, ker za redno rešitev proračuna ne bo več časa.

Dunaj, 9. junija. »Slovanska Jednota« je sklenila, da vloži v državnem zboru nov nujni predlog, naj vlada, predno predloži cesarju v sankcijo ustavo za Bosno in Hercegovino, prej vsebino naznani parlamentu.

Dunaj, 9. junija. Diference med ministrom Začkom in češkimi strankami so izravnane, ker češke stranke niso formalno sklenile, naj odstopi.

LAŠKO-NEMŠKO-POLJSKI BLOK.

Trst, 9. junija. Nek italijanski poslanec izjavlja, da so Lahji zato glasovali za vlado, ker imajo baše zagotovilo, da se bo referent za laško fakulteto Poljak Gorskij v zbornici zavzel za to, da se laška fakulteta otvori v Trstu. Zdi se, da »radikalni« iridentovci, ki z vlado glasujejo, s poljskimi žlahtiči vred delajo račun brez krčmarja.

SODNA RAZPRAVA PROTI ČESKIM ANTIMILITARISTOM.

Praga, 9. junija. Preiskava proti voditeljem čeških antimilitaristov je zaključena. Razprava se vrši koncem meseca junija. Trajala bo več dni. Obtožba je dvignjena proti dvanaštum obtožencem, ki so v preiskovalnem zaporu, in pa še proti 50 osebam, ki so na prostih nogah.

PRAŠKI FINANČNI PROKURATOR NEMEC.

Praga, 9. junija. Dve leti izpraznjeno mesto načelnika praške finančne prokurature je zasedeno. Bienensthova vlada je imenovala za dvornega svetnika in finančnega prokuratorja Nemca višjega finančnega svetnika Rohlena.

NOVA DEMOKRATIČNA POLJSKA STRANKA.

Poznanj, 9. junija. Tu se je ustanovila nova poljska demokratična stranka. Vodita jo Korfanti in Kulerski.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 9. junija. Listi namigavajo, da se je v včerajšnjih avdijencah krona odločila za to, da ostane na vladi Wekerlovo ministrstvo z malimi izpremembami.

DOGODKI NA TURŠKEM.

Carigrad, 9. junija. Sultan je potrdil 15 smrtnih obsodb, med temi na devetih Turkih in šestih Armencih. Reformna organizacija v Makedoniji bo odpravljena. V Adani je bilo izvršenih več smrtnih obsodb. Trije valiji so odstavljeni.

Novo! Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašel, 1909. II. del. Kako željno so prijatelji narodnega slovstva pričakovali te knjige! I. zvezek »Bisernice« je bil povsod z navdušenjem sprejet, drugi pa gotovo ne bo nič manj. Dvajset let živi pisatelj, g. Šašel, med belokranjskim narodom, pozna njegovo dušo, njegovo mišljenje, njegovo čustvovanje. Avtor ni nabiral samo kot znanstvenik, ki gre večkrat mimo najlepših stvari, kakor slepec, ampak kakor moz, ki ljudstvo ljubi in zato umeva — umeva njega najlepše zaklade. In zato so »Bisernice« res biseri slovenskega narodnega slovstva. Kako je značaj belokranjske narodne pesmi in pravilice mekah in miloben; duh tega narodnega blaga je bolj hrvaški nego slovenski, jezik pa se približuje vedno bolj književni slovenščini, ki jo gojita cerkev in šola. Zato je delo gosp. Šašlja, ki je silno mnogo nabral narodnega blaga, ne le zanimivo, ampak folkloristično velike važnosti.

Drugi del se nekoliko od prvega razlikuje in sicer v tem, da so skoraj vse narodno blago zanj nabrali in zapisali Šašljovi župljani sami. Kakor prvemu zvezku je tudi drugemu dodejan obširen slovarček, ki hrani premnogo zanimivega besednega gradiva. Od prvega zvezka se pa drugi s tem posebno odlikuje, da ima dodejane lepo izvedene podobe, ki predstavljajo belokranjske narodne noše in skupine, kakor so jih sestavili za dunajski jubilejni izprevod. — Knjiga obsega pregovore, epske pesmi, lirčne pesmi najrazličnejše vrste, pobožne, šaljeve; nadalje vraže in običaje ter pravilice.

Brezdovmonno poseže vsak izobraženec po »Bisernicah«, saj imamo Slovenci malo takih del, ki bi nas tako globoko seznanili z narodno dušo.

Cena 2 K 60 vin. za broširan in 3 K 60 vin. za vezan izvod; na razpolago je tudi prvi zvezek, ki velja broširan 2 K, vezan pa 3 K.

Dobi se v »Katoliški Bukvarni«.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 9. junija

Pšenica za oktober	13-70
Rž za oktober l. 1909.	10-70
Oves za oktober	7-80
Koruza za junij 1909	7-88
Koruza za maj l. 1910	7-22

Naročajte »Slovenca«!

Pomanjkanje teka, motenje v prebavi
se najenostavneje odstranijo z rednim vživanjem ro-
gaškega „templjevega vreca“. Pri starejših bole-
znih in kroničnem obolenju te vrste naj se pije močnejši
Styria vrec. M 1539 4-1

Se nekaj
vinskih sodov
iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav
dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150,
600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000
odde po primerni ceni tvrdka **M. Rosner**
in drug, veležganjarna sadja, Ljubljana,
poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

Izurjen
= knjigovodja =
in ameriškega knjigovodstva večja
knjigovodkinja
se sprejmeta takoj. Ponudbe pod št. 330
posterestante, Ljubljana. 1577 3-1

Nova enonadstropna hiša
(vila) v Ljubljani, z idilično in mirno lego ter
lepim vrtom se pod ugodnimi pogoji prodaja.
Pismena vprašanja pod šifro „Vila 36“ na
upravništvo „Slovenca“. 1453 8-1

Začutna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller
je splošno priznana kot izvrstno bol blažajoča in
odvodno mazilo pri prehladu itd. i. c. 50 v.;
K 1-40 in K 2-— se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega do-
mačnega sredstva, naj se izve, da je originalne steklenice
v ikaljah z našo začutno znamko „Sidro“ potem se
je gotovo prejel originalni izdelek.
Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse št. 8 nova.
Dnevno razpošiljanje. 2557 42-1

Ivan Dežman, Dolenja vas 14
odda v najem
dobro idčo
1587 4-1 **špecerijsko trgovino**
izvežbanemu, vestnemu trgovcu s kavcijo. Prodajalna je
ob glavni cesti, pet minut od postaje Laverca. Na razpo-
lago stanovanje z eno sobo ter vsa prodajalniška oprava.

POZOR! 1596 3-1 **POZOR!**
Stara
dobrovpeljana **trgovina**
z vso opravo za vsako obrt se takoj odda v
prometnem kraju na Gorenjskem. Ugodni po-
goji. Kje, pove upravništvo tega lista.

Ura z verižico za samo kron 2'—.
Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja
šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno,
36 ur idčo precizijsko-anker-uro z lepo
verižico za samo K 2'—, ter 3 letnim pis-
menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5'50,
5 kosov K 9'—, Posilja proti povzetju
prus.-šlezjska izvozna tvrdka
A. GELB, Krakov 340.
1597 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

ALOJZIJ ZMITKO
velika tovarna z električnim obratom za
GODBENO ORODJE
v LOUNECH kraljestvo - Češko -
izdeluje vse vrste glasbil iz lesa in kovine, pihala za
obhode (signale), izvirilec in harmonija brez napake.
STROKOVNA OPRAVA
M 1051 vseh godal in bobnov 26-1
Goslarstafelle Ceníkl zastoj

Visok zaslužek po trajnem delu z pisanjem
na domu. **Robert Gruss,**
Adressenverlag, Köln. 143 3-1

Iščemo izurjenega
zastopnika za Ljubljano in okolico
ki ga hočemo materijelno posebno dobro podpirati,
ako se bo pokazal sposobnega. Strokovno znanje ni
potrebno, ker se dotični gospod temeljito pouči o naši
stroki (zavarovalništvo), ob primerni kvalifikaciji bi
kot lokalni zastopnik lahko bil stalno nastavljen ter
bi oskrboval tudi sprejemanje vplačil.
Ponudbe pod „Pensionsfähig“ na anončno
ekspedicijo **Josip Heuberger, Gradec, Herren-**
gasse 1. 1608 3-1

Inženir išče
meblirano sobo
z vso oskrbo in porabo kopališča pri boljši slovenski
rodinici. Ponudbe pod šifro „I. R.“ na upravništvo
„Slovenca“. 1605 2-1
1600 Proda se iz proste roke 10-1

nova hiša
v Jaršah št. 23 blizu novega pokopališča
Sv. Križa v Ljubljani. Hiša je tik nove šole
in je pripravna za različne namene, posebno
za vpokojenega, ki želi miru. Blizu hiše so
tudi lepi gozdi za izprehajališča. Več se izve
na **Martinovi cesti št. 32, v Ljubljani.**

Organist-ceciljanec
sedaj še aktivni vojak, pri godbi 87. pešpolka,
želi nastopiti službo v kaki večji župniji ali trgu
meseca oktobra. Služboval je že poprej v
večjih župnijah s povoljnim uspehom. Zmožen
je voditi večje pevske zборе, kakor tudi godbo
na lok in pihala. Naslov pove uprava lista.
1606 3-1

POZORI Ustanovljeno leta 1826. **POZORI**
PAVEL ROCCO, Rovinj, Istra.
Priporočam svoja lastna vina za gostilne, restavracije in fina namizna
vina po zelo nizkih cenah na drobno in debelo. — Postrežba hitra.
..... Vzorce pošljem na zahtevo takoj.
1532 6-1

NESTLÉ-jeva
moka za otroke
Priznano redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.
Obvaruje in odstranjuje otročjo drisko in blagajne črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranilna zastoj pri NESTLÉ
Dunaj 1. Biberstrasse 11.

Gostilna
= na račun =
se odda z avgustom t. l. v Zgornji
Šiški št. 49 (pri Teličar-ju). Ravno-
tam se odda takoj še posebej pro-
stor, pripraven za vinsko klet ali
skladišče. — Več se poizve v pro-
dajalni gosp. A. Preskar-ja v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 14. 1604 3-1

Prostovoljna prodaja.
Proda se
žaga in tovarna za parkete
ležeča na reki Sora 1/4 ure od Škofje Loke in 3/4 ure od železnice oddaljena, z
vsemi stroji in napravami. Vodna moč 60 do 80 konjskih sil. Naprava obstoji
iz 5 navadnih žag, 5 cirkularnih žag in več drugih strojev. Obenem
se prodaja večja zaloga izdelanih hrastovih deščic 1. vrste. Kupci naj se ogla-
sijo pri **Ignaciju Gusell v Škofji Loki.**

Modna trgovina za dame B. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte priporoča
moderce, bluze, spodnja krila, damsko perilo, rokavice,
čipke, svilo, baržun in vse moderne nakite in po-
trebščine za šivilje in krojače. — Solidne cene. 1367 2

Naznanilo prodaje.
V konkurzno maso trgovcev z mešanim blagom **Štiglic & Šmit v Radovljici**
spadajoča zaloga in nekaj oprave v cenilni vrednosti K 7181.14 prodalo se bo skupno
ofertnim potom
najboljšemu ponudniku.
Ponudbe poslati je podpisnemu konkurznemu upravitelju najkasneje
do 21. junija 1909.
Cenilni zapisnik je na upogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici.
Upraviteljstvo konkurzne mase si pridržuje pravico ponudbe sprejeti ali odkloniti in ne
jamči za množino in kakovost predmetov.
Leop. Fürsager
trgovec v Radovljici
upravitelj konkurzne mase.
1594 2-1

Zahvala.
Vsem ki so nam o priliki smrti našega iskreno ljubljene soproga,
oziroma brata, strica, zeta in svaka, gospoda
Evgena Suyerja
c. in kr. višjega vojaškega intendanta
izrazili tolažilno sožalje in so predragemu rajnemu poslali toli ljube zadnje
pozdrave ter ga spremili k poslednjemu počitku, izrekamo s tem najsrčnejšo
zahvalo.
Sibinj—Ljubljana, dne 8. junija 1909.
1602 1-1 **Globoko žalujoči ostali.**

Vinska trgovina ZAJEC v Spodnji Šiški
se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko zalogo zajamčeno pristnih
raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vin. naprej.
1601 12-1

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Za sport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.
Izposojevanje koles
prejem koles za emaliranje,
ponikanje ter popravila:
solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

zakrojno risanje

FRANJA JESIĆ

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.

Najmilejše milo za kožo
kakor proti pegam!
Dobiva se povsod!

Sprejme se 1562 3-1

UĞENEG

kateri bi imel veselje se naučiti fotografski
obrt. Nemščine zmožni imajo prednost.
A. Čufer, fotogr., Jesenice, Gorenjsko.

DEKLICO

siroto, popolnoma
zdravo, staro od 16
mesecev do 3 let,
sprejme neka boljše
rodbina za lastno.
Ponudbe Ljubljana,
poste restante, „Srečen otrok“. 1564 3-1

Proda se lepa

hiša (vila)

z velikim sadnim in zelenjavnim vrtom. Posestvo
je jako pripravno za vsakega, posebno pa za
penzioniste ali kot letovišče. Natančnejša po-
jasnila daje **ANT. MEHLE, Rožna dolina,**
cesta V, hišna št. 202. 1452 6-1

Urel Milko Krapeš Gramo-
foni

urur, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr., tula
nikel. žepnih in različnih stenskih ur,
vsake vrste budilk, zlata verižice, pr-
stane, uhan, bisere z dragulji. Sre-
brno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plo-
šte od K 3 naprej. Vsi tu
navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
popravljajo 2393 36

Staro zlato in
srebro kakor tudi
drago kamenje
kupujem ali vza-
mem v zameno.
Ceniki na zahte-
vo poštne
prosto.

Zraven farne cerkve se odda v najem zaradi
bolezni. z zalogo že stara

trgovina z mešanim blagom

pod zelo ugodnimi pogoji. Gotovine zadostuje 1000 K
ostalo se lahko na mesečne obroke odplača. Proda
se tudi dva lepa psa, brakirja. Naslov se izve
pri upravnistvu „Slovenca“. 1591 3-1

Vidobrepolski župniji se je zgubil rjav, dolg, nizek

pes-jazbecar

Videli so ga tudi v Mali Račni. Kdor bi kaj vedel
o njem, naj takoj sporoči upravnistvu „Slovenca“.
Dobil bo dobro nagrado. 1593 2-1

Stara, dobrovpeljana

trgovina

z mešanim blagom se takoj odda v pro-
metnem kraju na Notranjskem. Ugodni pogoji.
Kje, pove upravnistvo tega lista. 1476 3-1

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istra
posreduje brezplačno pri pro-
daji svojih udov. Cena je
nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje;
kakovost izborna. 362 (3)

Proda se 1552 3-1

VELIKO POSESTVO

za okrajno cesto v občini Sv. Jurij ob
juž. žel. na Štajarskem. Meri 32 oral
in obstoji iz: hiše, hleva, kozolca, njiv,
travnikov in gozda. Vse je v dobrem
stanju. Redi se lahko 15 glav živine.
Poleg je tudi

opekarna.

Več pove lastnik **Janez Lešnik**, posestnik,
Ternovec 14, p. Dramlje, Štajarsko.

Novo slovensko podjetje!

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo obrt, in sicer

„Prvo in edino jugoslov. izdelovanje zavrtnic“.

Izdelujem in imam v zalogi najmodernejše zavrtnice vseh kakovosti, izdelujem pa
tudi po naročilu in po izbiro načina in blaga. — Ker se mi je posrečilo za vodstvo
novega podjetja pridobiti najboljše strokovne moči iz Dunaja, mi je omogočeno
v vsakem oziru postreči 1359 1

**z dobrim in solidnim izdelkom
po konkurenčnih cenah.**

Nadeja se, da bodo p. n. slovenski trgovci in občinstvo podpirali novo industrijsko
podjetje, se priporoča za obila naročila

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“
T. Mlekuz, Ljubljana, Privoz št. 3.

!!! Največja zaloga !!!

moških in deških oblek

A. Kane

Ljubljana, Dvorni trg 3 !!! Podružnica:
Devo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

Za večjo trgovino na deželi se išče

**prodajalec
ali prodajalka**

mešane stroke, izurjena moč posebno v ma-
nufakturi.

Ponudbe z prepisi spričeval, ter z na-
vedbo referenc in zahtevo plače je poslati
pod „Trnovo 18“ pošto ležeče Trnovo
Notranjsko. 1514 5-1

Gospodična ali dekle

katera bi resno hotela biti vdovcu s
5 otroci, ki je v najboljših letih, s pravico do
pokojnine nastavljen uradnik, in pričakuje od
doma par tisoč kron imovine, vrla soproga
in pridna gospodinja, otrokom pa
dobra mati (starost postranska stvar, pred-
nost taki z dohodkom ali imovino), naznani
svoj pravi naslov in druge podatke pod
„Rešiteljica“ upravnistvu „Slovenca“.

1563 2-1

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejsa kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tiserju“ 188 (52-1)

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši

527 šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekuovalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, valed tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urur in trgovec v Ljubljani.

Podružnice
Spiljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spiljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
- K 390.000. -

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti

kavarne „Europa“

Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostora: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po nižani cen. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Dež. lekarna pri „Mariji pomagaj“

M. Leustek

Ljubljana, Resljeva c. 1

zraven cesarja Franc Jožefovega jubil. mostu priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahkoprebavljivo. Mala steklenica 1 K., večja 2 K.

Nadalje zaradi svojega izbor. učinka znano

Tanno - chinin tinktura za lase, katera okrepuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K. 2700

Slovita Melusine pasta in zobna voda deluje izborna proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognac, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Arondirano posestvo

ob štajersko-kranski meji, obstoječe iz približno 50 oralov travnikov in njiv ter iz 50 oralov mešanega zaraščenega gozda, se proda oziroma zamenja s posestvom na Kranjskem v vrednosti približno 40.000 K. Doplačilo se eventuelno vknjiži. Na tem posestvu se redi lahko do 35 glav živine. Poizvedbe v pisarni Peter Mateliča, Miklošičeva cesta št. 10, Ljubljana.

1424 3-1

Velike zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zafec urar in optikar

Ljubljana, Stari trg, št. 28.

Zemljišče na prodaj

3/4 ure od Maribora, v obsegu nad 20 in pol oralov, gorica z ameriškim nasadom, 6-1 hosta, nekaj njiv in travnikov, ter lep sadonosnik, hiša z vsem potrebnim in živina. — Prodaja se tudi kos v obsegu 19 ali 10 oralov.

Ponudbe na dr. Serneca, odvetnika v Mariboru.

Edini ugoden nakup! ostankov!

40 metrov čefira, barhenta, flanele, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trdka 52-1

V. J. Havliček a bratr v Podčrbradih, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gospod V. J. Havliček a bratr, Podčrbradi. Zadržjo pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošiljate mi še 40 metrov ostankov! Spoštovanem V. V. Neustya, Uhry, 16. 11.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Na najvišje povelje Njegov. c. in kr. Apost. Veličanstva.

:: XXXIX. c. kr. državna loterija. ::

— Za civilne dobrodelne namene tostranske polovice. —

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje 18.399 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.600 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron.

Srečkanje nepreklicno 17. junija 1909. Ena srečka stane 4 K. Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v lot. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in zelen. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto

F 1166 (10-1)

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva.

(Oddelek za državne loterije).

NOVO! 90% manj prostora potrebujejo patentovane

:: „KOLUMBUS“ ::

skladne mize in skladni stoli

(1) ki jih izdeluje in zalaga parna to-
varna lesnih izdelkov ::

Fr. Burger, Sp. Šiška.

Termalno in močvirno kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vrelci 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekovalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja. 1049 1

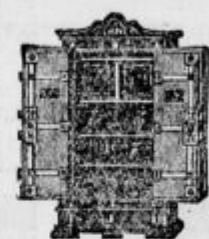
Varaždinske Toplice

Odlikovana z volčko zlato kolajno in častnim znakom na mednarodni zdravniški razstavi, Dunaj 1903 in Mileniški razstavi, Budimpešta 1900 itd. itd. 1506 5-1

Železniška postaja Zagorske železnice!

Staroznane žveplene toplice na Hrvaškem.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Absolutno ognjevarne

blagajne

jekleno-oklopne blagajne in kasete ponudi starorenomirana tovarna za blagajne

Jan. Lange

Dunaj, XVIII/1, Währinger Gürtel št. 7.

Telefon 21485. 3157 26-9 Ceniki zastoj.

Dobavitelj domačih hranilnic.

Analiza dvornega svetnika prof. dr. Ludwig v letu 1904: 88° Celzija vroč vrelce, žvepleno močvirje neprekosljivega učinka pri revni mišici in v čenkih, bolečine v čenku, vnetici in zlomljenosti kosti, protinu, nevralgiji kakor Ischias itd., ženskih boleznih, kožnih in škvrnih boleznih, kroničnem obolenju ledvic, kataru v mehurju, škrofulozi, rahitis, zastrupljenju s svinčen in zastrupljenju z živim srebrom itd. Zdravljenje s pitjem: pri boleznih grla, prs., jetr., želodca, čreves., hemoroidi itd. Elektriciteta, masaže. Zdravilišče z vsemi komforti. Popolnoma dodelan zdrav hotel s krasnimi sobami v prepleti legi z moderno opremo, prvovrstna kopališča v hiši, dvigalo, električna razsvetljava, elegantne čitalnice, restavracija, kavarna itd., solne kopeli, zdravljenje z mizlo vodo, s pršno kopeljo po Kneippu. Krasen velik park, stalna vojaška zdraviliška godba. Posebni vozovi pri naprej naročilu pri kopališkem oskrbnistvu, pošta, telegraf in telefon. Kopališki zdravnik dr. J. Matkovič.

Prospekte razpoloža zastoj in poštne prosto

oskrbnistvo kopališča.

Ustanovljena leta 1834. Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210.

G. AUER-jevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice št. 12, Ljubljana

Priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborna

marčno pivo v sodcih in steklenicah